

Lezárult az első szezon a marosvásárhelyi jégpályán

Élet a jégen

Fotó: Nagy Tibor

Szeptemberben kezdődött, és most zárult az első szezon a Székelyföldi Jégkorong Akadémia marosvásárhelyi alközpontjában, ahol az edzések mellett közkorcsolyázás és jégdiszkó is várta az érdeklődőket. Bár az idény lezárult, a munka nem áll meg, ugyanis már elkezdődtek a száraz edzések és a jövő tervezgetése.

Nagy-Bodó Szilárd

Kui Csaba, a Székelyföldi Jégkorong Akadémia marosvásárhelyi alközpontjának vezetőedzője a Népszágnak beszámolt róla, fontos, hogy ne csak a jégkorong, a gyorskorcsolya vagy a jégtánc kapjon helyet a létesítményben, hanem a kívülállóknak is legyen lehetőségük sportolni. Ezek a rendezvények nagy sikernek örvendtek, a péntek és szombat este üzemelő jégdiszkó élő zenével, különleges fényekkel és remek hangulattal várta az érdeklődőket.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Prevenció az iskolákban

A bűnmegelőzési részleg munkatársai Maros megyében nap mint nap ellátogatnak különböző tanintézetekbe, az óvodai csoportoktól a középiskolai osztályokig, és a biztonságos közlekedéstől a biztonságos internethasználatig, a családon belüli erőszakig számtalan témáról beszélgetnek a gyerekekkel.

5.

Az agresszor nem lehet jogosult gyermekpénzre

A megszavazott jogszabály értelmében ezentúl nemcsak gyámhatósági vagy bírósági végzéssel, hanem a távollattartási végzés alapján is igényelhető a gyermekpénz odaítélése, így az agresszor nem kapja azt meg.

6.

Fontos a múltunk ismerete

A kultúránk és történelmünk ápolását célozza a kisebbségtörténelem és hagyományai tantárgy is, amelyet hatodik és hetedik osztályban tanítanak. Ebből a tantárgyból szervezték meg a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban a múlt hét végén az ötödik országos tantárgyversenyt.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. április 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Elképzelés már van

Antalfi Imola

A betegségmegelőzésről, az országos szűrőprogramok újraindításáról beszélt a hét elején az egészségügyi tárca vezetője. Alexandru Rafila bejelentette, hogy még az idén elkészül az országos rákregiszter, illetve azt, hogy jelenleg dolgoznak az országos rákellenes terv módosításán, az ezzel kapcsolatos finanszírozás 2024-től válik lehetővé, a jövő évi költségvetés jóváhagyása után.

Vízión tehát már van, illetve tavaly is volt (de évek óta újabb és újabb hangzatos tervekről hallunk), a gyakorlatba ültetéssel azonban már nagy gondok vannak. Miközben évente tízezrek halnak meg daganatos betegségekben (2020-ban Romániában 54486-en hunytak el, és 98.886 új esetet diagnosztizáltak), kormány szinten, a szakárccánál nincs előrelépés. Az egészségügyi miniszterek hadának nem sikerült, jelképesen mondva, egy asztalhoz ültetni az orvostársadalmat, a politikumot, a betegszervezetek képviselőit, és irányt szabni a dolgoknak. Valahogy eljutottunk oda, hogy tavaly készült egy országos rákellenes terv, amely igen jó dolgokat tartalmaz (regiszter készítését, kezelési protokollumok kidolgozását, innovációs alap létrehozását, prevenciós stratégia elkészítését stb.). Olyan klassz terv, hogy az már majdhogynem fikció. Am anélkül telt el egy év, hogy ezt az igen várt, nagyon profi tervet bár csak részlegesen gyakorlatba ültették volna. Ehelyett máris módosítanák (remélhetőleg az „új forma” elfogadása nem tart egy újabb évig).

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

27., csütörtök

A Nap kel
6 óra 15 perckor,
lenyugszik
20 óra 26 perckor.
Az év 117. napja,
hátravan 248 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony
Hőmérséklet

max. 13 °C
min. -1 °C

**Isten éltesse!*

Ma ZITA és MARIANNA,
holnap VALÉRIA napja.
VALÉRIA: a latin Valerius
férfinév (jelentése: erős, egész-
séges) női párja.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. április 26.

1 EUR	4,9401
1 USD	4,4743
100 HUF	1,3164
1 g ARANY	287,3562

Cserélik a gázvezeték Radnóton

Fotó: Nagy Tibor

Radnóton a régi gázvezetékek cseréje a Distrigaz vállalat projektje, mely a lakosság számára sok kényelmetlenséget okozott a felásott utcákban.

A szakemberek szerint azonban szükséges volt a tönkrement régi acélvezetékeket polietilénre cserélni a gázszivárgások megelőzése érdekében. A munkálatok felével elkészültek. Előny, hogy a vezetékek többnyire a járdák alatt voltak, aszfaltburkolatot eddig csekély mértékben kellett feltörni – tájékoztatott Ioan Nicoară polgármester. (pálosy)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszás szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Elektromos hulladékot gyűjtenek

A Recolamp Egyesület április 29-én, szombaton 9 és 15 óra között Marosvásárhelyen, a Kövesdombon gyűjti össze az elektronikai és elektromos hulladékot, egyebek mellett használaton kívüli, illetve fölöslegessé vált televíziókat, mosógépeket, hűtőszekrényeket, porszívókat. A Kövesdombon lakók a Maros Művészgyűttes épülete mögé, a Paráng utcai Profi üzlethez vagy a Szentjánosbogar óvoda mellé (a Palas üzlet mögé) tehetik le szükségeltelen elektromos és elektronikai eszközeiket. Szintén szombaton 9 és 15 óra között a Rovinari negyedben (a Darina üzlethez) és az orosz piac parkolójában is el lehet helyezni ezeket a tárgyakat. A gyűjtés szervezői az 50 kilónál nehezebb eszközöket, valamint az idős személyek elektronikai hulladékát kérésre elszállítják. Ezt 8 és 16 óra között a 0748-196-767-es telefonszámon lehet igényelni.

APIA-támogatás gabonatermesztőknek

Május 11-ével bezárólag igényelhetik a gabonatermesztők a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) támogatását. A kérvényt postán vagy faxon kell elküldeni a megyei APIA-központokba.

Közvitán az új REGES-nyilvántartás

Az országos munkaügyi felügyelőség közvitára bocsátotta az alkalmazottak új REGES-nyilvántartását. A rendszer egyik újdonsága, hogy a munkavállalóknak és a volt munkavállalóknak hozzáférésük lesz a nyilvántartáshoz. Bővebb tájékoztatás a munkaügyi felügyelőség www.inspectiamuncii.ro honlapján. Az új rendszerrel kapcsolatos megjegyzéseket, véleményeket május 3-áig a dezbatere.publica@inspectiamuncii.ro e-mail-címre küldhetik el az érintettek.

Terápiás program szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány május 8–19. között újabb 12 napos terápiás programot szervez szenvedélybetegek és hozzátartozók számára a Rebecka Missziós Központban, Szentkatolnán. Várják mindazok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy egyéb függőséggel terhelt életmódjukon. Jelentkezési határidő: május 1. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni a Marosvásárhelyen és környékén élők McAlister Magdolnát hívhatják a 0752-246-814-es telefonszámon.

EMKE-oklevelek átadása

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület országos elnöksége a hagyományoknak megfelelően okleveleket adományoz a helyi közösségekben is, amire idén április 28-án, pénteken 17 órai kezdettel az unitárius egyházközösség tanácstermében (Bolyai u. 13. sz.) kerül sor. Az idei díjazottak Berekméri Árpád-Róbert és Benkő József történészek, akik a doni áldozatokra való megemlékezések szervezésében kifejtett tevékenységük miatt részesülnek elismerésben. Mecenásoklevelet kap Jeremiás László vállalkozó a magyar közösségi élet támogatása érdekében kifejtett tevékenysége iránti elismerésül.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Zoo Art – acting on climate change

A természetnek térre van szüksége

A Milvus Csoport, a Marosvásárhelyi Állatkerttel közösen, figyelemfelkeltő kampányt indít, melynek keretében látványos graffitit és molinókat kapnak helyet a Marosvásárhelyi Állatkertben. Ezek az alkotások arra hívják fel a figyelmet, hogy a természetnek térre van szüksége, hogy el tudja látni funkcióját, nem elég csak néhány fajt megvédenünk az állatkertekben.

A Zoo Art – acting on climate change figyelemfelkeltő kampány megnyitójára május 1-jén 11.30-tól a Marosvásárhelyi Állatkertben, a medveház mögötti sétányon kerül sor, ahol „leleplezik” az alkotásokat. Az eseményen jelen lesznek és megszólalnak a Milvus Csoport és a Marosvásárhelyi Állatkert képviselői, valamint a graffitiket készítő művészek. Az esemény időtartama kb. 30 perc, amely után lehetőség lesz interjúkészítésre, illetve be lehet járni az állatkertben található többi graffiti és molinó helyszínét is.

A Milvus Csoport 2019 óta része a Game On! – Don't

let climate change end the game című nemzetközi kezdeményezésnek. A projektben nyolc ország 10 partnerszervezete vesz részt, célja pedig, hogy felhívja a figyelmet a klímaváltozás negatív hatásaira, illetve olyan megoldásokat javasoljon, amelyekkel lassítani tudjuk ezt a folyamatot.

A projektről további információkat a Milvus Csoport, illetve a Climate Game On projekt weboldalán találnak.

A projektnek köszönhetően három graffitit sikerült elkészíteni a Marosvásárhelyi Állatkertben, és ez év októberéig elhelyezni még további hét molinót, amelyek szintén a klímaváltozásra kívánják felhívni a figyelmet. A graffitiket a marosvásárhelyi Black Book Creative Group művészei készítették.

További részletekért forduljanak Parragh Katalin projektvezetőhöz a 0722-437-863-as telefonszámon vagy a katalin.kelemen@milvus.ro e-mail-címen.

Nekünk kell változni, nem a klímának! (közlemény)

Családi majális: idén a marosvásárhelyi Víkendtelepen

Idén is megszervezi az RMDSZ marosvásárhelyi és Maros megyei szervezete az immár hagyományosnak tekintett családi majális, ahol számos érdekes, izgalmas program várja a gyerekeket, felnőtteket egyaránt.

Az eseményre május 1-jén, hétfőn délelőtt 11 órától kerül sor a Víkendtelepen. Az egész napos program az elengedhetetlen gulyásfőző versennyel indul, amelynek keretében a csapatoknak négy óra áll rendelkezésükre, hogy előkészítsék, megfőzzék, illetve tálalják főztjüket a zsűri számára. Ezt követően, du. 2 órakor Ábrám Tibor nótáénekes lép színpadra, majd sor kerül az üstben főtt finomságok kiértékelésére.

Délután 4 órától néptáncelőadásokkal várjuk a majáliso-

zókat, majd eseményünket a 19 órától kezdődő Titán-koncerttel zárjuk.

Gyerekkoncertekből sem lesz hiány: napközben a Kids Corner by Emőke várja a gyerekeket egyéni és csoportos játékokkal, vetélkedőkkel, mint például gólyalábon járás, ügyességi játékok, zsákban ugrás vagy százlábú. Ezek mellett lesz arcfestés, karfestés és lufihajtogatás is. Akik pedig szeretik a kihívásokat, kipróbálhatják magukat a Víkendtelepen felállított mászófalnál, vagy kedvükre szórakozhatnak a légvárban. Erdei Beata élőbeszédese mesemondással készül, 12 órától pedig az Ariel bábszínház Csipkerózsika című bábelőadását tekinthetik meg az érdeklődők.

Az RMDSZ marosvásárhelyi sajtóirodája

RENDEZVÉNYEK

Mese- és társasjáték-délután

Április 27-én, csütörtökön 18 órakor újabb mesedélutánra várják a gyermekeket a Maros Megyei Könyvtár gyermek-részlegére. Meghívott Tekei Erika, az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány munkatársa. A mese után kézműves-tevékenységre kerül sor. Szintén csütörtökön 18 órakor a könyvtár periodikatermében (Városháza/Prímáriai utca 2. szám) társasjátékozni lehet.

A Villon Trió Petőfi-műsora Marosvásárhelyen

Petőfi 200 című műsorával érkezik májusban Erdélybe az idén 15 éves budapesti Villon Trió, Kiss Barna legversesebb zenekara. A csapat egykor Faludy György Villon-át-költésével indult, mára azonban főként magyar nyelvű saját dalokat ad elő. Idei turnéja rendhagyó módon Petőfi Sándor megzenésített verseire épül, de József Attila, Mécsöly Dezső Villon-fordításai, valamint Faludy György balladái és Kiss Barna saját dalai is elhangzanak a koncerten. A zenekar tagjai: Kiss Barna – ének, gitár, Bokor Levente – basszusgitár, vokál, Kovács R. Gabesz – szájharmonika, vokál, Hain Zoltán – dob. Különleges meghívottak a sérült előadóművészek alkotta NEMADOMFEL együttes szóelőnékesei: Vaskó Makka és Nagy Kriszta. Az együttes május 5-én, pénteken 19.30-kor a marosvásárhelyi Jazz&Blues Clubban lép fel.

Lemezbumutató turné

Az Ében zenekar megjelentette első, Lélekképek című lemezét. A lemezen többnyire megzenésített zsoltárok és versek hallhatók, különböző könnyűzenei stílusokban szólaltatva meg a „lélek képeit”. A lemezt turnén mutatják be, amelynek marosvásárhelyi állomására április 29-én 18 órakor kerül sor a Köteles Sámuel utcai Stúdió Színházban. A belépés ingyenes, a koncertet követően a lemez megvásárolható.

Rejtett mintázatok

A Rejtett mintázatok Barabási Albert-Lászlónak a hálózatkutatás művészeti ábrázolásával debütáló kiállítása. A tárlat több tucat empirikus kutatásból kialakuló lenyűgöző képet és tárgyat ölel fel, egyfajta tudományból és művészetből szőtt mozaik, amelyben a két terület elemeinek kereszteződéséből új utódok és mintázatok alakulnak ki. A Rejtett mintázatok célja végső soron az, hogy a hálózati gondolkodást közelebb hozza a művészethez és az érdeklődő nagyközönség széles köreihez. A budapesti Ludwig Múzeum, a karlsruhei Művészeti és Média-központ (ZKM), valamint a Csiki Székely Múzeum után a Maros Megyei Múzeum a negyedik kulturális intézmény, amely a BarabásiLab: Rejtett mintázatok című kiállításnak otthont ad. A megnyitó május 6-án, szombaton 17 órakor lesz a Maros Megyei Múzeum várbeli történeti osztályán. Kurátor Részegh Botond képzőművész. Az eseményen jelen lesz Barabási Albert-László fizikus, hálózatkutató, laborvezető.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Nem válhatnak a Bolyai líceum alegységévé a katolikus iskola osztályai

A következő, 2023-2024-es tanévben is a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceumba tagolódva működhetnek a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Líceum osztályai, miután a Maros megyei tanfelügyelőség nem hagyta jóvá, hogy külön alegységgé váljanak a liceumon belül – közölte az MTI-vel Tamási Zsolt.

A megszüntetett katolikus iskola volt igazgatója, aki jelenleg a Bolyai líceum aligazgatójaként irányítja a felszámolt magyar iskola osztályait, elmondta: meglepő számára a tanfelügyelőség pénteki döntése, mivel az előző, decemberi elutasítás nyomán januárban pótolták az általuk hiányolt minisztériumi dokumentumot, és újra benyújtották a kérést.

A tanfelügyelőség úgy értékelte, hogy ez megkétszerezte, és kifogásolta, hogy a marosvásárhelyi önkormányzat még nem hagyta jóvá az iskolahálózat jövő tanévre vonatkozó szerkezetét. A Translelex portál által ismertett tanfelügyelőségi álláspont szerint ilyen esetben az oktatási minisztériumnak kell döntenie a kérdésben.

„Egyáltalán nem értem, hogy a rosszulindulatlan túl mi az, ami motiválta őket” – mondta az MTI-nek a tanfelügyelőség döntéséről Tamási Zsolt, hangsúlyozva, hogy a határidő május 3. Addig meglesz az önkormányzati döntés az iskolahálózatról, mivel a kérdés szerepel a döntéshozó testület csütörtöki ülésének napirendjén. A tanfelügyelőség jóváhagyása nélkül azonban a katolikus iskola osztályai nem válhatnak külön struktúrává, alegységgé, hanem továbbra is a Bolyai líceumba tagolódva működnek, akárcsak az idej tanévben.

„Törvénytelennek tartom, hogy a tanfelügyelőség nem alkalmazza a tanügyi törvény és módszertan előírását, miszerint, ha egy iskola több helyszínen működik, azok struktúrák, alegységek” – mondta Tamási Zsolt emlékeztetve, hogy a katolikus iskola osztályai külön épületben vannak.

Kifejtette, hogy az áhított alegységi státusz a következő időszakban zajló beiskolázási folyamat miatt lenne fontos, ez esetben ugyanis a katolikus iskola osztályai külön kódot kapnának, ami megkönnyítené a jelentkezők számítógépes elosztását, mivel mindkét iskolában van például természettudományokból 9. osztály. A Bolyai líceumban hét, a katolikusban három 9. osztály indul, külön kódok hiányában a jelentkezőket egységesen kezeli a rendszer. Így utólag találni kell egy módszert, mely segít „objektív módon” eldönteni, melyik diák kívánt inkább a Bolyaiba, és melyik a katolikus iskolába iratkozni – magyarázta Tamási Zsolt.

Az aligazgató az eddigi „visszajelzésekben és hangulatból” úgy ítéli meg, hogy a jogi hercehurca ellenére továbbra is megmaradt az érdeklődés a katolikus iskola iránt.

Elmondta, hogy az iskola újraindítása ügyében nincs előrelépés, továbbra is a bíróság döntésére várnak. A marosvásárhelyi önkormányzat tavaly augusztusban javaslatot fogadott el, mely szerint levásztja a Bolyai líceumról a katolikus iskola épületében működő osztályokat, de ebbe a tanfelügyelőség nem egyezett bele. Mielőtt a szaktárca döntött volna a vitás kérdésben, a Maros megyei prefektúra megtámadta a közigazgatási bíróságon az önkormányzati döntést, így azt felfüggesztették. Az újabb per visszavetette az iskola újbóli megalapításának ügyét.

Az iskola bejegyzési folyamatát azért kellett immár harmadik alkalommal újraindítani, mert a román legfelsőbb bíróság 2022. május 3-án kimondott jogerős ítéletében érvénytelenítette a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Líceum létrehozását elrendelő miniszteri rendeletet. Az iskola a római katolikus egyház épületében folytatta a működését, és kezdte el a 2022–2023-as tanévet, de ehhez a Bolyai líceum biztosítja számára a jogi keretet.

A 2014 óta működő iskolát azért kellett 2018-ban miniszteri rendelettel újra létrehozni, mert korábbi létrehozásában a romániai korrupcióellenes ügyészség (DNA) törvénytelen ségét látott, és vádat emelt Tamási Zsolt iskolagazgató és Ștefan Somesan volt főtanfelügyelő ellen. Az iskola ellen indított perek az intézmény megszűnéséhez vezettek. (MTI)

A bérek befagyasztása ellen tüntettek

A közalkalmazotti bérek tervezett befagyasztása és a közsférában meghirdetni tervezett létszámstop ellen tüntettek kedden három országos oktatási szakszervezet képviselői a bukaresti kormány székháza előtt.

Az érdekképviseletek néhány tucatnyi küldötte egyelőre jelképes „sztrájkorségbe” állt a kormány székháza elé, de május 10-ére nagyszabású felvonulást helyeztek kilátásba, és megkezdték az aláírásgyűjtést a tényleges országos munkabeszüntetés kihirdetése érdekében is, amennyiben a kormány nem tesz le arról, hogy a bérezéssel amúgy is elégedetlen pedagógusok takarékoskodjon.

„Ébresztőnek szántuk a döntéshozók számára ezt a sztrájkorséget, és holnap is itt leszünk, hogy arra figyelmeztessük őket: a szép idő és az ígéretek ideje véget ért, tetteket várunk. A Művelt Románia

projektben kötelezettséget vállaltak arra, hogy országos prioritásként kezelik az oktatási rendszert! Nem szeretnénk oda jutni, hogy a rossz döntések, vagy a döntések hiánya miatt nemsokára már a »Kudarcos Romániáról« kelljen beszélnünk” – idézte a zuhogó esőre és az államfő által kezdeményezett országprojektre utaló Marius Nistor szakszervezeti vezető a tüntetésről beszámoló Agerpres hírügynökség.

Az érdekképviseletek küldöttei petíciót terjesztettek be kedden a kormányhoz, amelyben egyebek mellett a 2017-es közalkalmazotti bértörvény által előírt, de rendre elnapolt béremelések folyósítását követelik, és arra figyelmeztetik a döntéshozókat, hogy az állami bérek és nyugdíjak halmozásának betiltása, a bérek tavalyi szinten tervezett befagyasztása, illetve a tervezett létszámstop válságos helyzetbe juttatná az oktatási rendszert, amely már most

működési zavarokkal küzd a képzett munkaerő hiánya miatt.

A szakszervezetek ugyanakkor meg erősítették azon elvárásukat, hogy a kidolgozás alatt álló új közalkalmazotti bértörvény a jelenleginél sokkal magasabb, társadalmi fontosságukat tükröző bérezési osztályba sorolja a pedagógusokat. Az oktatási szakszervezetek azt is követelik, hogy törvényi szintű előírás rendelkezzen a közalkalmazotti bérek automatikus inflációkövető emeléséről.

Romániában a tervezettnél alacsonyabb költségvetési bevételek miatt kényszerül takarékosági intézkedésekre a kormány. Az adóhatóság szerint az első negyedévben az állami bevételek nagyságrendileg egymilliárd euróval kisebbek voltak a tervezettnél, ami az egész évre kivetítve négymilliárd euróval növelné az amúgy is magas (a GDP 4,4 százalékára tervezett) államháztartási hiányt. (MTI)

Nem szolgálná London érdekeit Kína elszigetelése

James Cleverly brit külügyminiszter a londoni pénzügyi központ, a City polgármesterének kedd este rendezett hagyományos tavaszi bankettjén felszólalva kijelentette: nem érzel elkerülhetetlen konfliktust Kína, az Egyesült Államok és a szélesebb értelemben vett Nyugat között.

Úgy fogalmazott: szembe kell nézni azzal a megkerülhetetlen realitással, hogy nincs olyan jelentős globális probléma – legyen szó az éghajlatváltozásról, a járvány megelőzésről, a gazdasági instabilitásról vagy a nukleáris fegyverek terjedéséről –, amelyet Kína nélkül meg lehetne oldani.

A brit külügyminiszter szerint a Kínával folytatott párbeszéd feladása egyet jelentene az emberiséget fenyegető legnagyobb problémák megoldására tett erőfeszítések feladásával.

James Cleverly szerint könnyű és egyszerű dolog lenne „valamiféle új hidegháború” meghirdetése és annak dekla-

rálása, hogy London célja Kína elszigetelése, ám ez Nagy-Britannia nemzeti érdekeinek elárulásával és „a modern világ akaratlagos félreértésével” érne fel.

A miniszter ugyanakkor alig burkolatlan óvta Kínát attól, hogy segítse Oroszországot az ukrain háborúban.

Úgy fogalmazott: ilyen háború esetén egy erős és felelősségteljes állam nem vonulhat egyszerűen a háttérbe, nem tőrleszkedhet az agresszorhoz és nem nyújthat segítséget, biztatást az agresszióhoz.

Hozzátette: nem lehet felszámolni egy szuverén országot – mint például Ukrajna – jogait csak azért, mert az e jogok felszámolásért felelős állam „stratégiai partneri viszonyt” ápol Kínával.

James Cleverly kijelentette: Kína a történelem legnagyobb békeidőbeli fegyverkezési programját hajtja végre, és a 2014–2018-as időszakban általa vízre bocsátott új hadihajók összesített vízki-szorítása meghaladja a brit királyi haditengerészet teljes aktív flottáját. A

miniszter szerint mindez Tajvanra irányítja a figyelmet. Cleverly hangsúlyozta, hogy a világ konténerhajóforgalmának hozzávetőleg a fele halad át a Tajvani-szoroson, és ha itt háború törne ki, az szakértői számítások alapján 2600 milliárd dollár értékű globális kereskedelmi forgalmat semmisítené meg.

Eppen ezért életfontosságú, hogy egyik fél se tegyen egyoldalú lépéseket a status quo megváltoztatásáért – mondta a brit külügyminiszter.

Cleverly beszéde összességében jóval békülékenyebb hangvételű volt a brit kormány más vezető tagjainak legutóbbi megnyilvánulásainál.

Rishi Sunak miniszterelnök tavaly évi végé átfogó külpolitikai programadó beszédében például úgy fogalmazott, hogy vége az aranykornak a brit-kínai kapcsolatokban, és Londonnak a vele azonos értékeket valló szövetségességekkel kell „drámai mértékben” elmélyítenie kapcsolatrendszerét. (MTI)

Ország – világ

Nincs szó progresszív adózásról

A kormány nem tervezi a progresszív adózás bevezetését valamennyi jövedelemkategóriára, a mérleget intézkedés kizárólag az államfő fizetését meghaladó állami bérekre vonatkozna – szögezte le szerdán a miniszterelnök. Nicolae Ciucă ismét hangsúlyozta, létezik egy javaslat az államfő bérénel magasabb fizetések nagyobb mértékű megadóztatásáról, de még nem született végleges döntés erről. Egyelőre várják a pénzügyminisztérium elemzését, és csak a szükséges adatok ismeretében vitatják meg az elképzelést a koalícióban. A kormányfő nyomatékosította, hogy nem a progresszív adózási rendszer bevezetését mérlegelik, a vizsgált intézkedés kizárólag az államfő bérénel magasabb állami fizetésekre vonatkozna. (Agerpres)

Bizonytalan időpont

A bukaresti látogatáson tartózkodó osztrák belügyminiszter szerdán a sajtónak kijelentette: nem tudja megnevezni Románia schengeni csatlakozásának időpontját. Gerhard Karnert a Lucian Bode belügyminiszterrel tervezett találkozója előtt kérdezték az újságírók. Emlékeztetett arra, hogy a múlt év végén elsősorban azért vétőzta meg Románia csatlakozását a belső határellenőrzések nélküli térséghez, mert a schengeni rendszer nem működik. Példaként említette, hogy a német–osztrák és a német–francia határon is visszaállították az ellenőrzéseket. „A kölcsönös érdekünk az, hogy ez a rendszer a külső határok ellenőrzésére alapozva ismét működőképes legyen. Közeli partnerek vagyunk, akik együtt dolgozunk a célkitűzés eléréseért. Az első lépéseket már megtettük, de még sok közös munka van hátra” – fejtette ki Gerhard Karner. Kérdésre válaszolva kijelentette: nem tudja megnevezni Románia schengeni csatlakozásának időpontját. (Agerpres)

A költségvetési stabilitás a cél

A költségvetési kiadások csökkentésére irányuló intézkedések a költségvetési stabilitást és a kormányprogram célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják – jelentette ki szerdán Nicolae Ciucă. A miniszterelnök a kormányülés elején nyomatékosította, hogy nem vonnak el alapokat sem az egészségügytől, sem az oktatástól, és nem csökkentik a közalkalmazotti béreket. „Kötelességünk tájékoztatni a lakosságot, hogy ezekkel az intézkedésekkel csak a nem kötelező kiadásokat csökkentjük vagy halasztjuk el. Nevezetesen a különböző javakkal és szolgáltatásokkal, gépkocsikkal, bútorzattal járó és egyéb kiadásokat” – fogalmazott. (Agerpres)

Elképzelés már van

(Folytatás az 1. oldalról)

A kormány lehet, nem érzel, hogy minden egyes perc elvesztegetett időt, elveszített életet jelent. Pedig nem titok, hogy Románia utolsó helyen van az európai rangsorban a prevenció tekintetében, évente mintegy két-ezer nő hal meg csak – az amúgy megelőzhető és kezelhető – méhnyakrákban. Nemcsak a daganatos betegeket nyilvántartó és a kezelésüket követő regiszterre van szükség, hanem prevenció regiszterre is. Egy jól átgondolt betegségmegelőző stratégiára, amihez a pénz is oda kell tenni. Ennek sürgős voltát valahogy a szakminisztériumban nem érzik...

Elszigetelten, kórházi vagy régiós szinten készülnek ugyan adatbázisok, nyilvántartások, de ez kevés. A méhnyakrákszűrésnél maradván, az akadozó, és szintén újrágondolásra váró országos program mellett szerencsére uniós alapokból finanszíroznak helyi screeningprogramokat. Jó példa erre a Marosvásárhelyi Sürgősségi Kórház és az orvosi egyetem együttműködése, amelynek eredményeképpen sikerült európai forrásokat megpályázni a központi régió hat megyéjében egy méhnyakrákszűrési program (korosztálytól függően Babeş–Papanicolau-, valamint HPV-teszt végzése) gyakorlatba ültetésére. Eddig mintegy 6100 nő vett részt ebben, a pozitív esetek száma a szakemberek szerint 13-15 százalék közötti. Hogy sok vagy kevés azok száma, akik – biztosítottak vagy sem – elmentek az ingyenes vizsgálatra? Meggyőződésem, hogy kevés, főként vidéken, ahova mobil karavánok mennek ki, a mintavétel a helyszínen történik, és az egészségbiztosítás nélküli nőket is tesztelik, pozitív eredmény esetén ingyenesen kezelik.

A vizsgálat életet menthet, ezt kellene megérteni.

Élet a jégen

(Folytatás az 1. oldalról)

Nemegyszer érték el a 200 férőhelyes pálya felső határát, és már nem tudtak több embert beengedni, ami jól mutatja, hogy van igény az ilyen jellegű eseményekre. A jégdiszkó mellett ott voltak a közkecsolyázások hétvégén, másfél órás turnusokban, ez is népszerű volt, mondotta Kui Csaba.

A vezetőedző kitért arra is, hogy jó lenne a jövőben kihasználni a délelőtti jégidőt is. A napnak ezen időszakában a gyermekek iskolában vannak, ezért egy projektet szeretnének tétő alá hozni a tanfelügyelőséggel és az önkormányzatokkal, hogy a marosvásárhelyi és a környező településeken tanuló gyermekek bejöhessenek délelőtt a jégpályára. Már az első szezonban is voltak erre próbálkozások, hiszen a maroszentgyörgyi iskola tanulói havonta egyszer elmentek a jégpályára. A folyamat tehát elindult, ezt kell a jövőben megyszintűre kiterjeszteni. Úgy kell kialakítani az időbeosztást, hogy a jégpálya munkatársai és a pedagógusok is tudják, mikor kell ott lenniük, minden második héten vagy havonta egyszer. Nagyon sok gyermeknek nincs lehetősége bejönni a városba korcsolyázni, ez az ő dolgukat is megkönnyítené, elérhetővé tenné számukra ezt a lehetőséget. A szülők pedig nem kellene attól tartanak, hogy a gyermekek leesnek, mert szakemberek tanítanak őket, vigyáznak rájuk, megismertetnék velük a jeges sportokat, az ilyen jellegű fejlődés pedig mindenki számára hasznos, vélekedett a vezetőedző, aki nagyon reményli, hogy sikerül beindítani ezt a kezdeményezést, amelyet a jégpálya minden munkatársa támogat.

Jelenleg nem működik a jégpálya, azonban a tevékenység nem szünetel, elkezdődtek a száraz edzések, amelyek a gyermekek fizikai, erőnléti teljesítményét javítják, valamint a korongvezetést, korongpofozást, a bot megfelelő használatát gyakorolják. A munka nem áll meg, nyáron lesz egy rövidebb felszusszanási időszak, ami után augusztus végén egy jeges táborral fog kezdődni az új idény Karcfalván, szeptemberben pedig előreláthatólag Marosvásárhelyen is „megfagy majd a víz”, és elkezdődnek a jeges edzések – mondja a vezetőedző.

Az idei első szezonban Vákár Lajos volt a vezetőedzője az U14-es és U16-os korosztálynak. Előbbivel indultak is az országos bajnokságon, az edzések és mérkőzések során szemmel látható fejlődésen ment keresztül a csapat. A nyáron megkezdik a felkészülést a következő jeges szezonra. A szárazföldi munka adja a fizikai alapot a gyermekek számára, amit ha elvégeznek, sokkal jobban fognak tudni bizonyos technikákat, mutatott rá Vákár Lajos. Hozzátette, ennek a korosztálynak nem kell különösebben foglalkoznia a taktikával, sokkal fontosabb, hogy „ragadjanak meg” a sportban, szeresék meg azt.

Az edző azt is elmondta, hogy az U14-es korosztály esetében már számolják a pontokat, de ez elsősorban a szülőknél és gyermekeknek fontos, számára az az igazi elégtétel, ha látja a fejlődést. Ha látja, hogy amit edzésen megtanultak, begyakoroltak, megpróbálják visszaadni a mérkőzésen, akkor számára az már a fejlődés biztos jele.

A marosvásárhelyi U14-es jól szerepelt a Székelyudvarhely és Gyergyószentmiklós elleni mérkőzéseken is. Továbbá majdnem minden meccsen sikerült megtölteni a 200 férőhelyes lelátót, szinte mindig voltak új arcok is a tömegben, magyarázta Vákár Lajos.

Az edző bízik abban, hogy a következő szezonban az U16-os korosztály bekerülhet az országos bajnokságba, erre hozzávetőleg 80% esélyt lát. A most lejárt idényben önhibájukon kívül, adminisztratív okok miatt nem tudtak részt venni az U16-tal a bajnokságban.

Idén mindent megtesznek, hogy ez másképpen legyen, mondta az edző, aki kendőzetlenül beszélt arról is, hogy a jégkorongszövetség hibájából nem tudtak indulni. Továbbá az is közrejátszhatott, hogy a szövetségen belül voltak az elnökválasztások, és a vezetőség tisztában volt azzal, hogy az új csapatok nem a „megfelelő” emberekre fognak szavazni, véleményezte a helyzetet Vákár Lajos.

Bár jég nincs, a gyermekek számára folytatódik a munka, szeptemberben pedig a tervek szerint elkezdődik a szezon, ami számos újdonsággal kecsegtet, de azt már most kijelenthetjük, hogy élet és lélek lesz a jégen.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Tisztújító küldöttgyűlés az RMPSZ-nél

Április 22-én Szovátán, a Teleki Oktatási és Módszertani Központban az RMPSZ tisztújító küldöttgyűlést tartott. A 10–14 óra között zajlott gyűlésen a megyei képviselők egyhangúlag elfogadták a 2022-es esztendő programjainak – elnöki, módszertani központvezetőinek, gazdasági vállalkozásainak, programfelelősének – beszámolóját, illetve a gazdasági és cenzorbizottság jelentését.

A testület újabb négy évre megerősítette tisztségében a szövetség korábbi operatív elnöksége négy tagját: Burus-Siklód Botond újraválasztott országos elnök munkáját Ferencz-Salamon Alpár általános elnökhelyettes, Halász Ferenc partiumi és Kiss Imre székelyföldi területi alelnökök támogatják. Virág Erzsébet korábbi közép-erdélyi alelnök visszavonult az országos tisztségviselőstől, helyébe a küldöttgyűlés Szócs Il-dikónak, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium igazgatójának szavazott bizalmat. A szövetség alapszabályzata által meghatározott országos operatív elnökség összetétele kiegészült a pályakezdő pedagógusok támogatásáért felelős alelnöki tisztséggel, amelyre dr. Tamási Zsoltot, a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Líceum igazgatóját választották meg.

A küldöttgyűlés testületileg jóvá-

hagyta a megyei, széki vagy körzeti elnökökből, a történelmi egyházaink delegált képviselőiből és a MAKOSZ képviselőjéből álló, megújult országos elnökség összetételét, megválasztotta az etikai bizottság és a cenzorbizottság tagjait is.

Burus-Siklód Botond újraválasztott RMPSZ-elnök a szervezet működési alapelveire – minőség és korszerűség, hitelesség és tisztesség – építve továbbra is a szövetség alapszabályzatában és programjában foglaltak szerint kívánja folytatni tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy a fejlődés útját követő törekvésében folyamatosan szükség van a szemléletmódváltásra, melynek fő elemei az elköteleződés, az együttműködés, a tradícióra épülő innováció és korszerűsítés. Ebben a munkában pedig számít a csapatmunkára, az elnöktársak és munkatársak hatékony együttműködésére.

Az RMPSZ munkájának ismertté tételében jelentős szerepe volt a sajtónak, a tevékenységeiről készült tudósítások nagyban hozzájárultak az olvasók, érdeklődők tájékoztatásához. A régi-új elnök ezúton is tisztelettel megköszöni a sajtó minden munkatársának az elmúlt időszak együttműködéseit, a rendezvényeinkről, a szakmai állásfoglalásokról nyújtott híradsásokat, tájékoztatásokat. (A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének közleménye)

Románia csökkentette és munkavállaláshoz kötötte a menekültek támogatását

Románia csökkentette az ukrajnai háború miatt az országban menedéket kereső külföldiek lakhatási és étkezési támogatását, a segélyezés feltételéül pedig megszabta, hogy a menekülteknek munkát kell vállalniuk, illetve gyermekeiket iskolába kell íratniuk.

A szerdai kormányülésen elfogadott határozat szerint az egyedülálló menekültek havi 750 lej, a háború elől menekülő családok pedig havi 2000 lej

lakhatási támogatást kaphatnak év végéig.

A lakhatási támogatás eddig kétszerese volt ennek az összegnek, de nem a menekült, hanem az őt befogadó család kapta. A menekültenként járó havi 600 lejes étkezési támogatás összege nem csökken.

Az átmeneti védelem igénylését követően a támogatás csak egy hónapig jár automatikusan, azt követően csak a munkát vállalók jogosultak a segélyre. (MTI)

Nem lesz halasztás

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Szociáldemokrata Párt (PSD) közötti miniszterelnök-csere a koalíciós megállapodásnak megfelelően meg fog történni – jelentette ki hétfő este Nicolae Ciucă kormányfő.

A PNL elnöke a liberálisok önkormányzati vezetőinek iasi-i fórumán mondott beszédet. Kifejtette, hogy a koalícióban nem merült fel a miniszterelnök-csere elhalasztása, ezt a lépést a kormánypártok május 25. után meg fogják tenni.

Ciucă elmondta, a legegyszerűbb megoldás az, ha betűhíven végrehajtják a koalíciós megállapodásban foglaltakat, ugyanakkor nem kizárt, hogy a PNL és a PSD egy-két minisztérium esetében a korábbi egyezségtől eltérő alkut köt.

Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a miniszterelnök-cserének „zajtalanul”, a kormányzás folyamatosságának biztosításával kell megtörténnie, és a PNL vezetői feladatuknak tekintik, hogy ez így legyen. (Agerpres)

Firtatmány

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Mit hoz a holnap? Vagy inkább mit visz? Mit visz a kis hajó? Mit visz el az adószedő? Viszik már Biborkáné lányát bíborban-báronyban? Ja és gyöngyös koszorúval. Különböző életkorokban feltett örök vagy alkalmi kérdések. Elviszik a hírünket, elhozzák a gyereket az óvodából, elkísérik az iskoláig, esőt hoz a szél, meleget ígér a meteorológia, aztán mégsem tartja meg. Helyette hideget zúdít a nyakunkba, tavaszt ígér, de elfagynak a gyümölcsfák virágai, bár azt mondják a tapasztalt kertészek és gyümölcsstermesztők, a paradicsom hátrahagyott fiai, hogy öt-hat fokos minuszt még kibírnak vígan dideregve a fagyálló fajták. Emlékszem, Micsurin is mindig a szibériai klímát vígan tűrő fajtákat próbálta kitegyezni, állítólag sikeresen természetes baltalmát és narancsot a sarkkörön túl. Ha nem is igaz, de olyan szép volt. Bennünket is hosszabb ideig szoktattak fagyűrésre, midőn nem volt fűtés, aztán volt központi fűtés, de egy egész város és ország elégedetlen volt, és ekkor megjelentek az egyéni kazánok, a Kazánszorosban mindenki

befizetett a fűtészerező cégeknek, és azóta vígan száll a füst és a láthatatlan korom, és alig látni nyáron éjjel a csillagokat a város feletti égen. A csillagokért ki kell utazni lakatlan vidékekre. Voltál, megietted?

Szóval mit hoz a holnap? Sót, borsot (törtet az orrunk alá), hoz rája vig esztendő, mert megszenvedte már e nép a múltat és a jövődőt. Vagy mégsem?

A jövő egyelőre kifürkészhetetlen vagy legalábbis sejtethető, a szenvedés természetrajza a jövő esetében csak homályos konstrukció, elmeszülemény. Feltételes, ámbátor, amikor a himnusz szövege szünetelt, még bőven várt a himnusz éneklőire és annak szavaival azonosuló lelkekre és testekre, elmékre és szívekre néhány kiábrándító évtized, csatavesztés és háború, rossz kormányzat, fellángoló forradalmak és elbukások, bujdosás, kiegyezés, alkonyati

fényben ragyogó millennium, Tisza-Duna-Dráva-Száva, kivándorlás, világháború, hadifogság, országcsontkítás, menekülés, új államnyelvek és kötelező katonai szolgálat, deportálás keletre, nyugatra, diktatúra kemény és puha változatban, rendszerváltás, sebességváltás meg belépés az unióba, fontos volt, hogy mindenkinél legyen legalább egy váltás fehérenemű. Tagkönyv, személyi, útlevel, aprópénz, hitelkártya, hihető kifogás, tanok, tankok, hitek, lakcím.

Tehát mit hoz a holnap? Várod egyáltalán a holnapot? Várod az autóbust, a vonatot, a Megváltást, a fizetés napját, a nyugdíjat? Várod az utazást, az elmúlást, a viszontlátást és a búcsút, a film kezdetét, gyereket (fiút vagy lányt), az iskolakezdet és a vakációt? Bizakodsz? Optimista vagy? Intimpista vagy pesszimista? Elmész arra a

rendezvényre, amelyre nem hívtak, nem kapdál meghívót? Benézel ma a munkahelyedre? Várod az előléptetést, fizetésemelést? Bevásárolnál? Elintézed a számlafizetést, a beutalót, az új rendszámáblát, átíratod a közjegyzőnél a házat, birtokot, nyaralót, a szerzővel a rémregényt? Átírod az életrajzod, ha a helyzet úgy kívánja? Mert biztosan kívánni fogja. (Erősen kívánós.) Ne félj. Lesz rá esélyed, alkalmad. Feladni fogsz latinból, matekból, a tetteidért, mit fogsz felelni két- és háromismeretlenes vállaltóid előtt? Beleszólsz a kagylóba, ha ismeretlenek hívnak, lesz nálad mindig mobiltelefon? Kinyomod a főnököt, a pimasz eladó szemét bár csak gondolatban? Szoktál vérszomjas lenni? Mennyit iszol naponta? Tudsz felhőtlenül örövendeni a mának, a tegnapi, a történelem cseleinek? Hogyan visseled a fényeket és az örömhírt? Nézel tévét? Olvasol újságot? Vettél lottószelvényt? Vagy csak hallgatsz, ha egyszer valaki megkérdi minden hátsó szándéktól mentesen: milyen terveid vannak a jövőre nézve? Vannak egyáltalán terveid?

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

A való, valamint az online világ veszélyeire hívják fel a figyelmet a rend őrei Prevenció az iskolákban

Manapság, amikor a való világban, valamint az online térben rengeteg veszély leselkedik a gyerekekre, fiatalokra, egyre gyakoribb az iskolai zaklatás, az egyes tudatmódosító szerek használata, rendkívül hasznosak a rendőrség prevenciós tevékenységei. A bűnmegelőzési részleg munkatársai Maros megyében nap mint nap ellátogatnak különböző tanintézetekbe, az óvodai csoportoktól a középiskolai osztályokig, és a biztonságos közlekedéstől a biztonságos internethasználatig, a családon belüli erőszakig számtalan témáról beszélgetnek a gyerekekkel, próbálják felhívni a figyelmüket a rájuk leselkedő veszélyekre, annak érdekében, hogy ne váljanak áldozatokká. A megelőzést célzó iskolai tevékenységekről Gabriela Páncs rendőrfelügyelővel, a Maros Megyei Rendőrség bűnmegelőzési osztályának koordinátorával beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

Fotó: Siguranța Mureșenilor (Facebook)

– Húsz éve dolgozom a megelőzés terén, és ezen a téren kiemelten a fiatalokra, gyerekekre összpontosítunk, annál is inkább, mivel azt tapasztaljuk, hogy az utóbbi időben egyre gyakoribbá vált az iskolai zaklatás, a bullying, egyes gyerekeket rendszeresen bántanak, megaláznak a társaik. Emiatt, mintegy két évvel ezelőtt, a Román Rendőrség keretében létrejött az iskolai biztonságért felelős részleg, ami nálunk, Maros megyében is működik, és amelynek a célja elsősorban az iskolai zaklatás, valamint iskolai agresszió visszaszorítása, a megelőzés révén. Maros megyében négy személy dolgozik a prevenciós téren, azonban vidéken támogatnak az ottani kollégák, együttműködünk többek között a kábítószer-ellenes központtal, a Mentsétek Meg a Gyermekeket szervezettel, valamint a családon belüli erőszak áldozatainak segítségnyújtó intézettel.

Az iskolai tevékenységek során próbáljuk tudatosítani a gyerekekben, mit idéz elő, hová vezethet, milyen következményekkel jár az iskolai zaklatás. Próbáljuk empatikussá tenni őket, megkérdezzük tőlük, hogyan éreznék magukat, ha ők lennének a bántások célpontjai, illetve arra ösztönözni a gyerekeket, hogy ha ők nem is érintettek, az szemtanúi egy ilyen helyzetnek, ne nézzék tétlenül, ne nevéssenek rajta, és ne filmezzék az agressziót, hanem menjenek, és kérjenek segítséget.

– A prevenciós tevékenységek során nagyon sok pedagógussal kerültek kapcsolatba, a visszajelzéseik alapján melyek a leggyakoribb problémák, amelyekkel az iskolákban a leggyakrabban szembesülnek?

– Itt megemlíteném a szülői hozzáállást is. Egyértelmű, hogy mindenkinek a saját gyereke a legjobb, senki nem szereti, ha rosszat mondanak a gyerekről, de nem dughatjuk a fejünket a homokba, tudomásul kell vennünk, hogy ha a tanintézetből jelzik, hogy nem viselkedik megfelelően a gyerek, fontos komolyan venni és megnézni, mi van a háttérben, miért viselkedett úgy, mi az, ami esetleg zavarja őt. A kollégáinktól érkező információk alapján a legtöbb fiatal, aki kábítószer-használóvá válik, szétesett családokból származik, és itt nem feltétlenül olyan családokra gondolok, ahol a szülők el vannak válvá, hanem olyanokra is, ahol nincs egy olyan légkör, ahol a gyerek biztonságban, szeretve érezhetné magát. A rengeteg munkahelyi és otthoni teendő mellett rendkívül fontos, hogy mindennap legalább egy kis időt szánjunk a gyerekekre, hogy beszélgessünk vele, mi az, ami zavarja, mi történt az isko-

lában. A mai gyerekek sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint egykor a szüleik, hiszen a gyorsan változó világban rengeteg inger, kihívás éri őket, a különféle tudatmódosító szerek úton-útfélen elérhetőek, hiszen az információhoz való széles körű hozzáférés bármit karnyújtásnyira hoz, és ilyen körülmények között az egyedüli biztos pontot számukra a szülők jelentik.

Sajnos előfordul, hogy éppen a szülő az, aki elutasítja, hogy segítséget kérjen, amikor gond van a gyerekekkel, mivel az aggasztja leginkább, hogy mi lesz, ha kitudódik, mit gondolnak róluk mások. Igen, a gyerekek néha csapdába sodródnak, és az első kérdés ilyenkor az kellene legyen, hogy hogyan segítsünk rajtuk, nem pedig az, hogy mit gondolnak majd mások, ha kitudódik.

– Hogyan jutnak el egy-egy tanintézetbe, a pedagógusok keresik meg önöket?

– Igen, a tanintézetek keresnek meg bennünket. Például idén a Román Rendőrség prioritásai a megelőzés terén a világháló veszélyei, a családon belüli erőszak és a kiskorúak áldozattá válása. Emellett van egy igen népszerű projektünk, amely immár a tizedik kiadásához érkezett, és amelynek a lényege, hogy találkozókat szervezünk középiskolás diákokkal és börtönben lévőkkel. A cél az, hogy fiataloknak olyan egyének meséljék el a saját történeteiket, akik egy rossz döntés miatt nagyon mélyre sodródtak. Teljesen más hatással van rájuk az üzenet, mintha azt tőlünk, rendőröktől vagy bárki más kívülállótól hallanák.

A projektben részt vevő egyik rab egykor teljesítménysportoló volt, majd 18 évre ítélték el alkohol hatása alatt elkövetett emberölés miatt. Egy másik elítélt színjelen tanulóként érettségizett le, de kábítószer-használóvá vált, és egy romboló kapcsolatba keveredett. Egy különleges fiú most utólag azt állítja, új esélyt kapott akkor, amikor elkapta a rendőrség, ellenkező esetben túladagolásban halt volna meg. Van még egy fiatal, akit intim videófelvevétele nyilvánosságra hozásával való fenyegetés és zsarolás miatt ítélték el. Ennek a három elítéltnak a története három olyan problémára világít rá, ami manapság komoly veszélyként leselkedik a fiatalokra.

Nagy az érdeklődés a találkozók iránt, idén már több mint ezer fiatal vett részt ezeken. Szerdánként egy-másfél órán át beszélgetnek az elítéltekkel, ők elmesélik nekik, hogy egy normális életet élő fiatal is mennyire könnyen bajba keveredhet, olyannyira,

hogy akár rács mögé is kerülhet. Egyik fiatal, aki most börtönben ül, pár évvel ezelőtt még diákként vett részt ezeken a tevékenységeken, és mindig elmondja, hogy soha nem gondolta volna, hogy egyszer ő ül majd az elítéltek között. A fiatal, aki gyilkosságért volt börtönben, néhány hónapja feltételelesen szabadlábra helyezték, de továbbra is részt vesz a találkozókra, mert fontosnak tartja elmondani, hogy milyen könnyen elcsúszhat valakinek az élete, akár olyan csekélység miatt is, hogy túl sokat iszik egy bulin, és egy butaság miatt kioltja egy másik ember életét. Nagyon erős ezeknek a találkozókra a hatása, sok esetben busszal jönnek be diákok a megye különböző részéből, illetve több tanintézet igényli, hogy a középiskolások mellett terjesszük ki a projektet a nyolcadik osztályos diákokra is. Sajnos nem minden szülő nézi jó szemmel, hogy a gyereke részt vegyen ilyen típusú tevékenységeken, akadnak, akik úgy gondolják, ha kábítószer-használatról, erőszakról beszélünk nekik, akkor annak hatására rossz irányba terelődik a fiatal, olyan információkhoz jut, amilyenekhez nem kellene. Viszont a gyerekek már eleve sokkal több információval rendelkeznek, mint azt a szülők gondolják, ezért fontos, hogy felhívjuk a figyelmüket a rájuk leselkedő veszélyekre.

– Milyen témák kerülnek szóba a megelőző tevékenységek során?

– Sokat beszélünk például az online biztonságról, a biztonságos internethasználatról, például arról, hogy milyen veszélyeket rejt, ha valakinek fényképeket küldenek magukról, hiszen az illető majd utólag azokkal zsarolhatja őket. Sajnos sokan szegyeλλik elmondani a szülőknek, illetve panaszt tenni a rendőrségen, vannak középiskolás lányok, akik már-már az öngyilkosságot fontolgatják emiatt. Illetve volt eset, amikor az érintett lány szeretett volna a hatóságoktól segítséget kérni, de a szülők nem engedték, mivel nem akartak szegyeλλezni. Persze vannak szülők, akik mindent megtesznek, amit a rendőrök mondanak nekik, annak érdekében, hogy segítsenek a zsarolás áldozatává vált gyerekeknek. Ezért próbáljuk hangsúlyosan felhívni a figyelmet, hogy a virtuális világ, bár vannak előnyei, számtalan veszélyt rejt. Fontos tudni, hogy az ott zajló zsarolás vagy bármilyen üzenet formájában történő zsarolás, fenyegetés ugyanúgy bűncselekménynek minősül, mint amikor az a valós életben történik.

Ugyanakkor általában a prevenciós tevékenységek elején megkérdezzük a gyereke-

ket, mi az, ami őket foglalkoztatja, mi az, amitől ők tartanak, és a válaszok függvényében beszélgetünk velük adott témákról. Nagyon érdekes, hogy gyakran említik az elrablást, attól nagyon félnek. Egy másik gyakori félelem, hogy kirabolják őket az otthonukban. Amikor azonban rákérdezzük, hogy hallottak-e valakiről a környezetükben, akire rátörték az otthonában és kirabolták, vagy olyasvalakiről, akit elraboltak az utcán, a válasz, hogy nem. A háttérben tehát egyértelműen az áll, hogy a gyerekek, már a kisebbek is, mindenféle butaságot látnak a hírekben, az interneten, talán a szülők nem is tudnak róla, a gyerekek pedig nem tudatosul, hogy amit ott látnak, az nem mindig a valóság. Harmadikos-negyedikes gyerekek számolnak be a tevékenységeken arról, hogy rettegnék a háborútól. Ez árad a médiából, erről beszélnek a szülők, viszont fontos lenne megnyugtatni a gyerekeket, hogy történnek ugyan körülöttünk dolgok, de ők nincsenek közvetlen veszélyben.

A tevékenységeken megbeszéljük, hogy mire kell odafigyelni annak érdekében, hogy elkerüljenek bizonyos veszélyeket, például idegenekkel ne álljanak szóba, még az online térben sem; veszélyeket rejt az, ha találkoztál beszélnek meg olyan személlyel, akivel online ismerkedtek meg. Megmagyarázzuk, mennyire fontos, hogy a szüleik mindig pontosan tudják, hová mennek. Konkrét példákkal igyekszünk szemléltetni különböző veszélyeket, például mindig elmondom a kisebbeknek is, hogy az online térben én nyugodtan kiadhatnám magam egy tízéves fiúnak, mellékelném a profilhoz egy gyerek képét, és nincs ahogyan rájöjjenek, hogy valójában felnőtt vagyok. Találkoztam már édesanyával, aki elmesélte, hogy a lánya nem akar kimenni a házból, mert olyan fotókkal zsarolja egy fiú, amelyeket maga a lány küldött neki. Sajnos sok esetben a felnőttek sincsenek tisztában azzal, hogy mennyi veszélyt rejt az online világ, például amikor egy fotót osztanak meg, akár a gyerekekről, anélkül hogy beállítanák, hogy azt csak bizonyos személyek láthassák, bárki lementheti és felhasználhatja utólag.

Egy másik fontos téma, amit gyakran érintünk az iskolai tevékenységeken, az a családon belüli erőszak. Gyakran hallok középiskolásoktól, akik kapcsolatban vannak, hogy elmondja a lány, hogy nem megy valahová, mert nem engedi a fiú, vagy a nőjeként emlegeti a lányt, ellenőrzi, hogy mit csinál, és sok esetben teljesen természetesnek tekintik ezeket a megnyilvánulásokat. Ezek után hiába csodálkozunk, hogy látjuk a statisztikákban, hogy mennyire gyakori a családon belüli agresszió. Nem beszélünk a gyerekeinkkel, milyen egy egészséges, kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolat, hogyan kellene viselkedni a feleknek. Ha már az elején zavaró, megalázó a viselkedés, nem szabad elfogadni. Azt tapasztaljuk, hogy amikor a családon belüli erőszak a téma, a tevékenység után nagyon sok gyerek érdeklődik, hol lehet segítséget kérni, hogyan igényelhető a védelmi, távollattási rendelet. Gyakran ők azok, akik úgy érzik, lépniük kell az édesanyjuk védelmében.

– A prevenciós tevékenységekkel mely korcsoportokat célozzák meg?

– Már az óvodákba is elmegyünk, ott általában a biztonságos közlekedésről beszélgetünk a gyerekekkel, elmondjuk, miért fontos a biztonsági öv használata, vagy hogy soha ne menjenek el a szüleik mellől anélkül, hogy arról szólánának, de ha mégis eltévednek, hogyan kérhetnek segítséget.

Az 1–4. osztályban már beszélünk arról, hogy hogyan viselkedünk, amikor egyedül vagyunk otthon, hogy nem nyitunk ajtót senkinek, vagy ha kint, parkban, játszótéren látunk egy olyan személyt, aki ittas, vagy nem megfelelően viselkedik, akkor szólunk egy felnőttnek, illetve ha egy másik gyerek bajban van, segítséget kérünk. Harmadik-negyedik osztályban már kezdünk beszélgetni az internethasználatról, sajnos sokan számolnak be arról, hogy órákat töltenek a képernyő előtt. Ötödik osztálytól inkább az online világ veszélyeire fektetjük a hangsúlyt, elmagyarázzuk nekik például, hogy figyeljenek oda arra, milyen üzenetet tesznek közzé az online térben, hiszen például abból, hogy feltesszük a közösségi oldalra a fotót, hogy külföldön nyaralunk, a rossz szándékúknak az üzenet jön le, hogy üres a lakás.

Családon belüli erőszak

Az agresszor nem lehet jogosult gyermekpénzre

Újabb előrelépés történt a családon belüli erőszak áldozatainak védelmében. A napokban döntéshozó fórumként fogadta el a képviselők az azt a törvénytervezetet, amely kimondja: ha az egyik szülő családon belüli erőszak áldozata, az agresszor nem kaphatja meg a kiskorú gyerekének járó pénzügyi juttatást. Csépi Éva Andrea parlamenti képviselő lapunknak elmondta, számos visszajelzés érkezett az érintettektől, hogy a gyermekpénzt a bántalmazó fél vette fel, és nem utalta át az anyának, akinél a gyerek maradt, hogy azt a kiskorú ellátására költhesse, hanem megtartotta.

Menyhárt Borbála

A megszavazott jogszabály értelmében ezentúl nemcsak gyámhatósági vagy bírósági végzéssel, hanem a távollattartási végzés alapján is igényelhető a gyermekpénz odaítélése, így az agresszor nem kapja azt meg, a juttatásra az a szülő vagy gyám lesz jogosult, aki a gyermeket neveli, a legtöbb esetben a bántalmazott édesanya.

– Családon belüli erőszak vagy bántalmazás esetén általában az édesanya az, aki a gyerekről gondoskodik a továbbiakban, és sok esetben arra kényszerül, hogy gyermekével együtt elhagyja az otthonát. Kialátatlan élethelyzetbe kerül, legtöbbször nincs saját keresete, de felelőssége a kiskorú gyerekről tovább gondoskodni. A Kifizetési és Szociális Ügynökség számos esetben visszautasította a kérelmét a gyermekpénz folyósítására, mert nem volt bírósági döntés arról, hogy ő felel a gyermekért a továbbiakban, így továbbra is a bántalmazó fél kapta, a kiskorú nem részesült belőle. A megszavazott törvénymódosítással sikerült elérnünk, hogy ilyen esetekben a gyermekpénzt az a szülő kapja meg, aki a gyerekről gondoskodik. A távollattartási végzéssel a Szociális Kifizetési Ügynökséghez kell kérvénnyel fordulni, és ennek alapján azontúl az anyának fogják átutalni az összeget, amit majd a gyerek étkeztetésére, oktatására használhat fel, hiszen a gyermekpénz a gyermekek biztonságát kell szolgálja – hangsúlyozta Csépi Éva-Andrea Maros megyei parlamenti képviselő, a munkaügyi és szociális védelmi bizottság alelnöke.

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Mint mondta, több olyan édesanya kereste meg, akik családon belüli erőszak áldozataiként menekülni kényszerültek, akár védett házakba, akár rokonokhoz, ismerősökhöz költöztek, hogy megvédjék a saját és gyerekeik életét. Ezekben az esetekben egyértelmű, hogy a kiadások is nőttek, hiszen nem az otthonukban élnek, a gyerekekről gondoskodni kell, tehát minden banira szükségük van, beleértve a juttatást is, ami a gyerekeknek jár. – Azon esetekben, amikor megkerestek az édesanyák, az apa számlájára érkezett a gyermekpénz, és miután menekülésre kényszerült a nő, az apa felvette a pénzt, de nem adta át az anyának, akivel a gyerek maradt. Tudni kell, hogy a bántalmazott nők nem ismernek kapcsolatba lépni az agresszorral, örülnek, hogy megszabadultak tőle, nemhogy a gyermekpénzt kérni merjék. Sokan elmondták, kerülnek a találkozást az agresszorral, inkább hagyják veszni a pénzt. Ugyanakkor

gyakori a bántalmazó kapcsolatokban a társától való gazdasági függőség, éppen amiatt, hogy a nő nem tudja a saját pénzügyi biztonságát megteremteni, így sok esetben visszatér az agresszorhoz. Ezekben a kapcsolatokban jelen van a megfélemlítés, gyakori, hogy jóval többet keres az agresszor, és az áldozat retteg attól, hogy jövedelem hiányában, vagy mivel csekély a jövedelme, elveszik tőle a gyereket, holott ez nem így van – mutatott rá a képviselő, aki az elmúlt években a parlamenti munkássága során arra törekedett, hogy olyan törvénymódosítások lássanak napvilágot, amelyek az áldozatok védelmét szolgálják. Óriási előrelépésnek számít, hogy a riasztás esetén helyszínre kiszálló rendőr ideiglenes távollattartási rendeletet állíthat ki, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy az áldozat élete veszélyben van, azonnal eltávolíthatja a bántalmazót a lakásból, akkor is, ha az a saját tulajdona. Ugyanakkor Maros megye egyike

azoknak a megyéknek, ahol tavaly ősszel gyakorlatba ültették az elektronikus nyomkövető rendszert, amely nagyobb védelmet biztosít az áldozatoknak.

Ennek ellenére tavaly novemberben, a családon belüli erőszak elleni küzdelem világnapja alkalmából a Csépi Éva Andrea képviselő által szervezett tanácskozáson a Maros megyei rendőrség képviselői arra világítottak rá, hogy a mindennapok tapasztalata az, hogy az áldozatok közül kevesen élnek ezzel a pluszbiztonságot nyújtó lehetőséggel.

A rendszer ugyanis úgy működik, hogy az áldozatnál is kell legyen egy kis mobil eszköz, amely hangjelzéssel adja tudtára, ha az agresszor a közelben tartózkodik, ugyanakkor automatikusan jelez a rendőrségnek is. A rendőrök felveszik a kapcsolatot telefonon mindkét féllel, illetve a legközelebbi rendőr vagy csendőrcsapat azonnal elindul az áldozathoz.

Gabriela Páncs, a megyei rendőrség bűnmegelőzési osztályának felügyelője szerint felkiáltójele kell legyen az a tény, hogy az áldozatok fele visszautasítja a távollattartási rendeletet, és ennél sokkal többen az elektronikus nyomkövető igénybevételét, ezért meg kell találni a módját, hogy tudatosítsák az áldozatokban: az elektronikus nyomkövető „nem ördögtől való”, azáltal, hogy beleegyeznek a használatába, nem juttatják automatikusan rács mögé agresszív párjukat, az eszköz csupán a védelmüket szolgálja. Az áldozatok nagy része nincsen tisztában a nyomkövető rendszer működésével, az előnyeivel, valószínűleg ez áll a visszautasítás hátterében.

A tanácskozáson elhangzott, hogy akár csak országszerte, Maros megyében is aggasztó méreteket ölt a családon belüli erőszaknak minősülő esetek száma. Tavaly az év első tíz hónapjában 790 bejelentés érkezett a hatóságokhoz, ami öt százalékkal több, mint a 2021-es év hasonló időszakában. Ugyanebben az időben 250 távollattartási végzést bocsátott ki a bíróság, ami 42 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest, illetve a riasztások nyomán a helyszínre érkező rendőrök 312 ideiglenes távollattartási rendeletet állítottak ki, ami 66 százalékkal több, mint a 2021-es év ezen időszakában – ismertették az adatokat a megyei rendőrség képviselői.

Az igényekre válaszolva

Idős- és beteggondozói szolgáltatást biztosít a Solidaris Egyesület

Mivel a Telefonos Szeretetszolgálatól évek óta nagyon sokan kérik a segítséget beteggondozást vállaló személyek keresésében, nemrég új szolgáltatást indított a Solidaris Egyesület, személyre szabott otthoni idős- és beteggondozást biztosít Marosvásárhelyen. Egyelőre két, az idős- és beteggondozás terén több év tapasztalattal rendelkező munkatársat foglalkoztat az egyesület, azonban az elkövetkezőekben szeretné bővíteni a létszámot, hogy minél több rászoruló ellátását tudja felvállalni.

Menyhárt Borbála

Nagyon sok családban fordul elő, hogy az egyik napról a másikra ágyhoz kötötté vált hozzátartozót nincs akire bízni, vagy mert a családtagok távol élnek, vagy mert addig is felügyeletre szorul a beteg, amíg dolgoznak, gyerekekről gondoskodnak. Ilyenkor sokan kétségbeesetten érdeklődnek kórházakban, civil szervezeteknél, az ismerősök körében. Marosvásárhelyen több civil szervezet vállal otthoni gondozást, ami azonban kimerül abban, hogy a munkatársaik heti néhány alkalom-

mal házhoz mennek, sebet kötöznek, injekciót adnak, bevásárolnak, és segítenek a háztartási teendőkben. Azonban nagyon nehéz huzamosabb időre szóló, napi nyolcórás, vagy akár éjszakai felügyeletet vállaló gondozót találni. Ha akad is egy-egy hirdetés, mindig ott a kérdőjel, hogy vajon megbízható-e az illető, akit beengednek az otthonukba.

Az elmúlt években a Solidaris Egyesület nagyon sokszor volt kapcsolódási pont a gondozásra szoruló és olyan személyek között, akik otthoni betegellátást vállaltak. Sokszor összekötötték a kérést a felajánlással, krízishelyzetekben önkéntesek vállaltak beteglátogatást és -gondozást. Most azonban, a számtalan igényre való válaszként, bővítik tevékenységüket az otthoni idős- és beteggondozói szolgáltatással, hiszen vannak saját, tapasztalt és megbízható alkalmazottaik, akiket nyugodt szívvel el tudnak küldeni az idősekhez, ellátásra szoruló betegekhez.

– Egyesületünk úgy látja helyesnek, hogy az idősothonoknak egy alternatíváját teremtünk meg, hiszen egyrészt nagyon sok idős ember nem tudja megengedni magának az idősothont, de olyan is van, aki megengedhetné ugyan magának, de

Illusztráció

nem szeretne otthonba vonulni, hanem a megszokott környezetében maradna, ameddig csak lehet. Erre próbálunk lehetőséget kínálni számukra, a sokéves tapasztalattal rendelkező munkatársainknak köszönhetően. Egyik beteggondozónk 25,

a másik 27 év tapasztalattal rendelkezik ezen a téren, egyikük kórházban, az intenzív terápiás osztályon dolgozott, másikuk pedig éveket töltött gróf Bethlen Anikó mellett. Egyelőre két alkalmazottal próbálunk eleget tenni az igényeknek,

azonban a tervünk az, hogy amennyiben ez a szolgáltatás életképesnek bizonyul, bővíteni fogjuk az idősek, betegek ellátását végző munkatársaink számát. Jelenleg napi tíz órában látunk el időseket, betegeket, szükség esetén teljes körű ellátást és személyre szabott megoldást biztosítunk – ismertette a lehetőségeket az egyesület vezetője, Sajó Norbert. Mint mondta, minden esetben, a megkeresést követően a munkatársai a helyszínre mennek, felméri a konkrét igényeket, és annak függvényében döntenek el, hogy fel tudják-e vállalni az adott személy ellátását.

Sajnos nagyon sokan kérnek segítséget ezen a téren, van, amikor hétvégén jelzik a családnak a kórházból, hogy kibocsátják a beteg, ágyhoz kötött hozzátartozót, és a család vállalja ugyan a gondozást, viszont időre van szüksége ahhoz, hogy berendezkedjen az új helyzetre, és ez idő alatt szorul külső segítségre. De akad állapotos kismama, többgyerekes anyuka, akik a legjobb szándék ellenére sem tudják felvállalni a segítségre szoruló családjuk huzamosabb felügyeletét, ezért van szükségük egy megbízható, tapasztalt személyre, amelyet egy szervezet biztosít – jegyezte meg Sajó Norbert.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Sárgaborsófasírt

Egy csésze szárított sárgaborsópelyhet (ha nincs, nyugodtan lehet darálni száraz sárgaborsót) hat tojással, sóval, darált borszal, mokrakánnál fokhagyma-granulátummal, egy dl ásványvízzel, négy evőkanál zabpehellyel, egy evőkanál olívaolajjal alaposan összekeverünk, és kb. tíz percig állni hagyjuk. Ha túl kemény a masszánk, adhatunk még hozzá két tojást. A masszához ugyanakkor vagdalt petrezselymet, metélőhagymát is adhatunk. Fasírtokat formázunk, és prézlibe forgatjuk, majd kevés olajban mindkét oldalát aranyárára sütjük. Bármilyen köret talál hozzá, különféle salátákkal is nagyon finom. Mi amerikai káposztasalátával (coleslaw) fogyasztjuk.

Amerikai káposztasaláta

Egy fej friss zöld káposztát felszeletelünk, három nagyobb murkot leereszünk, egy fej hagymát vékonyra vágunk, picit megsózzuk, kézzel összedolgozzuk. Két dl tejszínt, két evőkanál mustárt, egy nagy csésze vastag házi majonéz, négy evőkanál mézet, egy citrom levét, egy kávéskanál olívaolajat, izlés szerint sót, darált borsot, egy tojássárgát alaposan kikavarunk, és a zöldségekhez adjuk. Jól összekeverjük, és a hűtőben egy órát állni hagyjuk.

Tavaszi töltött káposzta (marhahúsos-füstölt kacsasalonnás)

Egy kg darált marhahúst (természetesen disznóhússal is készíthető), 20 dkg apróra vágott, füstölt kacsasalonnát, egy nagy fej hagymát, 10 dkg kerek szemű rizst vagy bulgurt 2,5 dl langyos vízzel jól összegyúrunk. Izlés szerint megsózzuk, borsozzuk, egy evőkanál édes fűszerpaprikával, egy teáskanál ételízesítővel újra jól összekeverjük. A friss káposztát forró vízbe tesszük, és kb. 5 percig főzzük. A forró vízben hagyjuk még pár percig, majd kiemelve, óvatosan levágjuk a leveleket. Megtöltjük a darált hússal, és felcsavarjuk. A friss káposztát (1 tömött fej) felszeleteljük, megsózzuk, kevés kaporral összegyúrjuk. Az edény aljára káposztát és kaperszart teszünk, és körkörös elhelyezük a töltelkeket, középre pedig a vagdalt káposztát, a szeletelt füstölt oldalassal. Egy liter paradicsomlevet fűszerezünk: picit méz, só, bors, kevés csilipely, egy cikk zúzott fokhagyma, csipetnyi csomborliszt. Ráöntjük a káposztára, és pótoljuk annyi vízzel, hogy félig legyen folyadékkal az edényünk. Káposztalapival befedjük a káposztát, és lassú tűzön kb. 3-4 óra alatt készre főzzük. Tejfőllel tálaljuk.

Avokádós csokitorta

Tíz tojásból hagyományos piskótát sütünk kerek tortaformában, és három részre szeleteljük. Citromos Pepsivel mindenik lapot meglocsoljuk. Két érett avokádót pépesítünk. 20 dkg jó minőségű étcsokoládét gőz fölött felolvasztunk, és hozzákeverjük az avokádóhoz. 50 dkg mascarpont 40 dkg vajjal, 32 dkg porcukorral, négy kis tasak vaníliával, három evőkanál jó minőségű kakaóval jól kidolgozzuk, és összekeverjük az avokádós masszával. Megtöltjük a lapokat, kívül is bevonjuk, majd tetszés szerint díszítjük. Jó évtávyat kívánok!

Egészségünk megőrzése helyes táplálkozással

– ezzel a címmel tartottak előadást Nagy Szilárd, Nagy Szeréna és Nemes Levente dietetikusok a marosszentgyörgyi Máriaffi-kastélyban április 18-án és a marosvásárhelyi Caritas Házban április 19-én. A szakemberek a Gedeon Richter Románia és a Gyulafehérvári Caritas meghívásának tettek eleget, amikor a szeretetszolgálat idős ellátottjait tájékoztatták az egészséges táplálkozásról.

Orbán Júlia

A korosodó test egészségének megőrzése sajátos és egyéni odafigyelést igényel. Lelki támaszt Szigyártó Adrienn és Cosma István pszichológusok nyújtanak különféle mentálhigiénés csoportok (demenciával élők és gondozóik, daganatos betegek és hozzátartozók számára), agystimuláló játékok és gyakorlatok által, a testi igényeket pedig a szeniorörömtánc és a szépkorúak tornája tölti be, amelyeket Kiss Gyöngyi és Kacsó Katinka vezetnek. A test egészségének megóvása azonban nem merülhet ki csupán mozgásban, fontos figyelmet szentelni az étkezésnek is. Hogyan táplálkozunk helyesen? Miként állítsuk vissza egyensúlyi állapotunkat? Mit együnk, és mit kerüljünk, ha betegségek megelőzése vagy késleltetése a célunk?

Egyensúly

Mindhárom dietetikus az egészség meghatározásával kezdte előadását. Eszerint az egészség a test-lélek-szellem egyensúlyát jelenti. Ez az állapot azonban sohasem stabil. Érzékeny műszer, akár egy kétágú mérleg, amelynek serpenyői a legkisebb egyoldalú terhelésre is kibillennek eredeti állapotukból. Különböző külső és belső tényezők hatnak ránk is, amelyek megbontják az egyensúlyunkat. Egészség utáni vágyunk, harmóniánk visszaállítása viszont életösztönünk része, és ennek egyik eszköze a színes, kiegyensúlyozott étkezés.

Mértékletesség

Az egészséges táplálkozásnak a mértékletesség, a változatosság és a rendszeresség a kulcsa. Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk. Nem évessel kellene kompenzálnunk boldogság utáni vágyunkat, szomorúságunkat, idegességünket, szorongásunkat vagy unalmunkat, és ön-

magunk jutalmazására nem a finom falatok kellene szolgáljanak. Azért veszünk magunkhoz ételt, hogy tápláljuk testünket, amely így valóban lelkünk és szellemünk temploma lesz, hűsége társunkká válik céljaink elérésében.

Rendszeresség, folyadékfogyasztás, okostányér

A dietetikusok szerint naponta legalább háromszor kellene étkeznünk, szükség esetén két kisebb falatozás is beilleszthető az étrendbe. Az étkezések közül a reggeli a legfontosabb. Figyelnünk kell az adagokra, az étel minőségére és a folyadékfogyasztásra. Ne együnk túl magunkat, de ne is éhezünk, és kerüljük az olyan diétákat, amelyek bizonyos élelmiszertípusok megvonását ösztönözik, mert hosszú távon hiánybetegségekhez vezetnek. Igjunk naponta két liter folyadékot, amely lehet tiszta víz, kávé, tea, leves, gyümölcs-, illetve zöldséglé. Minden étkezésünk tartalmazzon szénhidrátokat, fehérjéket, zsírokat, rostokat, vitaminokat és ásványi anyagokat. Jó lenne, ha napi energiabevételünk ötven százalékát jó minőségű, lassan felszívódó, rostban gazdag szénhidrátok képeznék.

Szénhidrátok

Ide tartoznak a gabonafélék, a zöldségek és a gyümölcsök. Erdemes a teljes kiőrlésű lisztből készült kenyérre, pékáruira, tésztafélékre, vegyes gabonamagvakból kevert müzli-re és barna rizsre fektetni a hangsúlyt. Ezen élelmiszerek rostgazdagságuk miatt rendben tartják a bélflórát, és mivel lassan szívódnak

fel, hosszú ideig teltségérzetet biztosítanak. A zöldségek és gyümölcsök fogyasztása a rost-, folyadék-, vitamin- és ásványianyagtartalmuk miatt ajánlott. Gyümölcsöket mértékkel együnk, különösen, ha cukorbetegségben szenvedünk, mert magas a cukortartalmuk.

Fehérjék

Testünk, immunrendszerünk építőkövei, ezért elengedhetetlen a fogyasztásuk. Jó minőségű fehérjék bevitelét ajánlott, mint amilyen a tojás, a csirke-, a pulyka-, a halhús, az alacsony zsírtartalmú tej és tejtermékek. A növényi fehérjék közül babot, lencsét, szóját, tofut (szójababsajt), gombát, diót és mogyorót fogyasszunk. Szükségünk van az állati és a növényi eredetű fehérjékre is, de az értékes aminosavakat csak az állati eredetű fehérjékből kapjuk meg. Erdemes sok halat enni, mert húsuk rendkívül gazdag omega-3 zsírsavakban, amelyekre nagy szükségünk van.

Zsírok

A túlzott mértékű állati eredetű zsírok – mint például a magas zsírtartalmú tej és tejtermékek, zsíros húsok, disznózsír – fogyasztása elhízáshoz és érrendszeri megbetegedésekhez vezet. A szakemberek azt tanácsolják, fogyasszunk helyettük egészséges zsírokat, amelyek növényi olajokban és magvakban találhatók. A jó zsírokra szükségünk van, például azért is, mert számos vitamin csak zsírszobában képes oldódni. A D-vitamin például a bőrünk alatt található zsírból szabadul fel napfény hatására. Együnk sok olívaolaj, mandulát, mogyorót, öntsünk olívaolajat a salátáinkra.

Gyulladáscsökkentő ételek

Ha a gyulladások csökkentése a cél, a következő ételek fogyasztása ajánlott: borszal kevert kurkuma, bogysós gyümölcsök – különösen az áfonya –, zsíros halak, olajos magvak, brokkoli, avokádó, zöld tea, csilipaprika, gomba, paradicsom, gyömbér.

Immunerősítő turmix

Ha az immunrendszerünket szeretnénk erősíteni, készítsünk turmixot tetszés szerint kedvenc gyümölcsöinkből, de kifejezetten ajánlott a sárgarépa, alma, ananász, citrom és gyömbér kombinációja.

Tanácsok

Válaszként a jelenlévők kérdéseire számos tanácsok hangzottak el: kerülni kell a margarint; erdemes olívaolajat csöpögtetni a reggeli pirítósra vaj vagy zsír helyett; tejszín és tejtermékekből válasszunk az 1,5%-osat; az ötven év felettieknek naponta szükséges pótolni a D-vitamint, míg a gyerekek és felnőttek esetében ösztöl tavaszi ajánlott a szedése; a cukorbetegnek nagyon fontos a rostfogyasztás, mert a rostok késleltetik a cukrok felszívódását; a legjobb cukorpótló a sztívia (stevia), minden más, kémiai úton előállított édesítőszer ártalmas; ha valaki el szeretné hagyni a cukrot, és át szeretne térni a sztíviára, mellőzze a cukrot két hétig az étrendjéből, utána kis adagokban kezdje el használni a sztíviát.

Érdeklődésként megtudtuk: gyomrunk bélflórája tanítható. Nem is gondolnánk, de éppen azokat az ételeket kívánjuk, amelyekkel a gyomrunkban élő baktériumokat eddig tápláltuk. Könnyedén átnevelhetjük őket, ha kitartóan és következetesen egészséges ételeket fogyasztunk.

Kéz a kézben

A Gedeon Richter Románia és a Gyulafehérvári Caritas hosszú évek óta működik együtt a rászorulókat megsegítése terén. A legutóbbi cipősdoboz-akció után a richteres keddek, illetve szerdák képezik a közös munka tárgyát, amelyek keretében különféle területeken jártas szakemberek tartanak előadásokat a Caritas időskorú ellátottjai számára. Az előadások témája az időskori egészségmegőrzés és -javítás. Az első alkalomra márciusban került sor Marosszentgyörgyön és Marosvásárhelyen, dr. Székely László, az Osteopharm vezetője az időskori lábdeformitásokról és kezelésükről tartott előadást. Az eseménysorozat májusban és júniusban is folytatódik.

Mise a rózsáért – Finale: Pie Jesu

Szilágyi Mihály

(Folytatás az április 13-i lapszámból)

Hűvös szél kergette a leveleket a Paraclitus kertjében. A kolostor kertre néző ajtajánál törekeny női alak állt fátylába burkolózva. Az este is egyre jobban ráhúzta sötét takaróját a világra. A zizegő levelek a félhomályban is rendületlenül folytatták hervadó táncukat. Mintha egy élettörténet lenne minden levélen – tűnődhetett az est magányában álldogáló apáca. Egyszer aztán megfordult, és a kápolnába sietett. Az oltár közelében mécses pislogott. A kolostor lakói a vecsernyére igyekeztek.

Imaóra után az apácák elindultak vissza a cellájukba. Este lévén, lefekvésre készülődtek. A kápolna és a szálláshely között rövid ösvény vezetett. Az ösvény egy helyen elágazott: a kitaposott része vezetett a kolostorba, a másik, amelyről alig lehetett látni, hogy járnak rajta, a kert fái felé mutatott. Ennél az elágazásnál megállt az egyik idős apáca. Társai közül többen úgy vélték, hogy csak pihen, és elsétáltak mellette. Ő maradt utolsónak. Amikor már mindenki elsétált mellette, az idős nő elindult az ösvény ritkában taposott ágán, és szép lassan elcsoszogott a kert fái közé. Nekidől egy fának, és hosszan elmélkedett az est csendjében. Előtte három sírhant domborodott titokzatosan a vastag fű alatt.

A beszédes csendet egy fiatal női hang törte meg.
– Mit keres itt, Claryssa nővér?

– Emlékezni jöttem, gyermekem! – szólt remegő hangon az idős nő.
– Itt a sírok közelében?
– Akik itt pihennek, nevüket mindörökké ismerni fogja a világ. Egy tudós, egy apátnő és a gyermekük pihen itt – egy család.
– De hát... – értetlenkedett a fiatal apáca, és bizonyára arra gondolt, idős rendtársa emlékezetében összezavarodhatott valami.
– Látom, zavarban vagy, testvérem, de ha meghallgatsz, tisztábban látsz.

– Meséljen!
És Claryssa nővér felelevenítette a múltat. Mesélt Abélardról, Heloysáról, szerelmükről és különös életükről. Azt is elmondta, hogy Abélard halála után több évvel titokzatos levelet kapott Heloysa, férje kéziratát. Carmen ad Astralabium – dal Astralabiusnak. A gyűjtemény pedig nem volt egyéb, mint egy gondos édesapa fiának írt jó tanácsai – amolyan salamoni bölcsességek.
„Édes gyermekem, Astralabius, inkább tanulj, mintsem taníts, mert

a bölcsességnek te magad veszed hasznát, a tanításból viszont mások gazdagodnak” – így szólt az első figyelemzetés. És folytatódott a sor ezernél is több verssorán át. Heloysa csak akkor fedezte fel, hogy Abélard mennyire szoros kapcsolatban állt a fiával. Arra is fény derült, hogy levelezésük időszakában írható az intelmeknek az első része, ugyanis egy helyen Heloysát is említette Abélard, amint jóleső érzéssel és bűnbánattal emlékeztek fiatalokukra.

Astralabius pap lett. Atyja halála után két évvel, 1144-ben egyszer Heloysa igyekezett közbenjárni fia érdekében Petrus Venerabilis apátnál, de nem járt sikerrel.

– Szegény Heloysa mennyi megpróbáltatáson ment keresztül! – sóhajtott az idős Claryssa. – Mindenek között pedig a legkeményebb az volt, amikor Astralabius is temetni kellett. Keserűségében az évszámot kifejejtve csak annyit írt a kolostor halottaskönyvébe, hogy „Astralabius Péter, Péter mesterünk fia” elhunyt október 30-án. Abban az időben gyakran láttam őt férje leveleit forgatni. Fia halála után közel másfél évtizedig vezette még a kolostorunkat, aztán 1164-ben Ő is elment az övéi után. Ahogy kérte, férje mellé temették.

Claryssa még sokáig folytatta volna a régmúlt idők krónikáját, de az est sötétje távozásra szólította őket. A fiatal apácával egy imát mondtak az elhunytakért:

„Pie Jesu, dona eis requiem! – Kegyes Jézus, kérünk téged, add meg nekik békeséged!”

*

Abélard korának legnagyobb tudósa és tekintélyes zeneszerzője volt. Munkái azonban nem maradtak fenn, csupán néhány daláról tudjuk, hogy biztosan az ő szerzeménye. De mégsem feledte őket a világ. A mindennél hatalmasabb szeretet, mellyel Heloysát élete végéig szerette, halhatatlanná tette őket. A francia forradalom idején az egykori kolostort elpusztították. Hogy sírjuk végképp el ne tűnjön, 1817-ben a párizsi Père Lachaise temetőbe költöztették hamvaikat, és méltó síremléket állítottak Abélard és Heloysa emlékére.

1.		HÁZASSÁGGAL SZERZETT ROKON	TILTÓSZÓ EGYHÁZI GYÜLÉS	BECÉZETT MÁRIA	TEVEPÜPÖKI	PAPIRON RÖGZÍT	AZONBAN A HELYÉRE TESZ	PALINDROM FÉRFINÉV	OROSZLÁN-NÉV	POZ. PÓLUS ... KIRÁLYA (E. LALO OPERÁJA)	LÁM FRANCIA VÁROS	FALIÓRÁK RÉSE LEHET	AZ ANYAG LÉNYEGEI	OLASZ-ORSZÁG NOB-JELE
Jerome Klapka Jerome angol író egyik maximáját idézzük a rejtvény főszövegében.		A												A
LATIN CSONT			KECSESEN HAJLIK PÁRATLANUL NYÍR!				ALKATUNKRA VONATKOZÓ AZ OTTANIAK				FEJTARTÓ EGYSZERŰ VEGYI ANYAG			
... LOLLO-BRIGIDA VÍZILABDA					AB...HARAGOSAN (LATIN) LIKÖR (IZESÍTŐ)					GÓRÓG BETŰ SVÁJCI VÁROS			NÉVELŐ IDEGEN BŰCSŰSZÓ	
PORTUGÁL VÁROS	2.	APÓS PÁRJA	KIS LÓ SPANYOL FESTŐ (SALVADOR)		PÉNZSEL ÉRTÉKELŐ ÖGÖRÖG PIACTÉR				IBRÁILEANU REGÉNYE VILLAMOS BUSZ				BANK-BETÉTI ZAMAT	
				ODA-VISSZA NŐI NÉV BETEGET GONDOZO		KNOCK OUT (RÖV.) ÁLLÓVÍZ		ÜRES TÉRI SZÁNDÉKOZÓ		ISMÉLT TILTÁS A MÉLYBE		KÖLTŐ (ENDRE) GONDOZOTT BETEG		
ISZKOL			SZÉLESÍT DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY				ÁTÖLEL KIEMELKEDÉS NÉLKÜLI				JÉZUS ANYJA TŰSKÉS VIRÁG			
AZ ELSŐ MŰANYAG VOLT				NAGYKÉPŰEN VISELKEDIK MOSDÓTÁL			MEGFELEL (HÉBER) BALKÁNI LÉGITÁRSASÁG					... LILI (SZÍNÉSZNŐ) ENGED A ME-REVSÉGŐL		
ROMÁN PÁROS SZÁM			AKKOR (FRANCIA) DUBLIN LAKÓJA			KISFALUDY ... (KÖLTŐNŐ) LEKVÁR				NEHÉZFÉM TÉLI SPORT			NULLA CARAGIALE ÚRFIJA	
NŐS, DE NÉMA! KEZDŐDIK A NYÁR!			BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ) HÓHÉR			INDUSZTRIÁLIS FIATALOS KÖSZÖNÉS				COPFBA KÖTHETŐ TEA ALKALOIDJA				BÁNATOS HANGŰ VERS
		IDEGEN GRATULÁCIÓ SZABAD JAPAN HARCOS			SZÉTDOBÁLO ÉSZAKOLASZ VÁROS				RANGOS KATONA KÖZEL-KELETI ORSZÁG				OERSTED (RÖV.) ... AVIV (IZRAELI VÁROS)	
AZ ARANY ... (SZTÖEV)			PARIPA AMELY SZEMÉLYEK		... BENCE (NYÍRÓ J. REGÉNYE) ANATÉMA	ÁSVÁNYI FÜSZER OROSZ VÁROS		KIEL HATÁRTALAN! ... ALDA (SZÍNÉSZ)		AIR INDIA (RÖV.) OXIGÉNMO-DOSULAT		TELEFON (RÖV.) CIGÁNY		
A ... ÖRDÖGE (ARANY JÁNOS PÓR-REGÉJE)			ZENÉLŐ DOBOZ LE				OLASZ FÉRFINÉV ANGOL SÖRFELE				HÁROM (OLASZ) ANGVAL-RANG			BETÉT! REG ÉS ... (ARANY J. VERSE)
NAGYIÉK KEDVENCE				PÁPAI KORONA IGEKÉPZŐ				TENOR (MARIO) ÜRES RÉSI				OROSZ FÉRFINÉV FRANCIA ARANY		
A NIKKEL VEGYJELE		TRÓJA AMPER (RÖV.)				ELPAKOL RÓMAI 50				HEGYCSŰCS			OLASZ IGEN JAPAN AUTÓJEL	
L.N.J.	K								Ü					

Április 20-i rejtvényünk megfejtése: **A csokolózás a filmekben gyorsan unalmas lesz, jobban szeretek verekedni.**

Márton Géza 70 évesen is kispályázik

Czimbalmos Ferenc Attila

„Gyógyszereket nem szedek, egészséges vagyok, csak a térdem fáj egy kicsit. Van egy kedves feleségem, két szép lányom, két remek vejem, két gyönyörű unokám. Nyugodtan mondhatom, hogy boldog nagypapa vagyok, aki büszke a családjára, és aki számára az életkort jelző 70 csak egy szám” – avat be a hétköznapjaiba Márton Géza futbalista, aki az Apollo Old Boys öregfiú-együttesének a legidősebb, 60 év felettieket tömörítő korosztályában ma is heti rendszerességgel kispályázik.

„Édesapám is imádta a futballt, az ő génjeit örököltem; öcsém, Márton Sándor is kispályázik még 68 évesen. Gyerekkoromban tornáztam, majd kosárlabdáztam – így a rugalmasság és a magasra ugrás sokat segített a labdarúgásban, hiszen rengeteg gólt fejeltem –, tinédzserként pedig utcai focibajnok voltam” – teszi hozzá. Példaképei kedvenc csapatából, az ASA-ból Nagy Miki, illetve Hajnal Gyuszi, mivel technikás focisták voltak, ugyanakkor Bölönit és Varodit az elszántságukért és a munkásságukért csodálta.

Fiatalon, az 1-1-re zárult Dermagant – Metalotehnica találkozóán góllal debütált.

Öt évig játszott a Gyergyószentmiklósi Jövőnél, a B osztályban is szerepelt velük, ami sportpályafutásának legszebb időszakát jelentette, a csapat tagjaival évente találkoznak augusztus második szombatján.

„Amikor feljutottunk a B osztályba, az akkor mintegy 20 ezres város lakói egy hétig örömmámorban ünnepelték a sikert – idézi fel a korszakalkotó sportcélkitűzés megvalósítását. – Gyergyóból 1978-ban az akkori B osztályos Relonul Sävinești akart leigazolni, ahol a néhai Ráksi Gábor volt edző, azonban nem sikerült, mivel nem volt karácsonkői személyazonosságim.”

A Csikszeredai Traktor játékosa

Kispályán bajnok a Bastiával. Márton Géza az álló sorban balról a második

Így útja Csikszeredába vezetett, ahová egykori csapattársával, Vajna Csabával került 1981-ben: az együttes neki is köszönhetően maradt bent a B osztályban. Aztán Vakarcz Domokos edzősége alatt az 5. helyen végeztek, később a marosvásárhelyi Publik Antal lett a csapat szakvezetője.

Az 1981/1982-es idényben, az akkor megyei bajnokságban szereplő Elektromarosnál töltött egy remek évet 29 évesen (27 gólt szerzett a bajnokságban, 8-at a Románia-kupában, összességében pedig 46 gólt jegyzett), sőt egy év múlva a Szentkeresztbánya elleni döntő találkozóán két találat is fűződött a nevéhez.

32 évesen került az Ileförhöz, ahol nyolc évet maradt, pedig csak egy

évet számított ott tölteni. Egy évig csapattárs lehetett itt testvérelével, akivel a pályán is remekül egyezett.

Párhuzamosan minifutballozott is: miután leszerelt, azaz 1974-től már az Oncsa minifocistája volt. 1984-től 2011-ig kispályázott, majd 68 évesen újrakezdte.

„Negyvenhárom éve élek boldog házasságban feleségemmel. Huszonéves unokám másodéves hallgató, ösztöndíjas a Sapientia Tudományegyetemen, és a foci tőle sem áll távol: nyolc évet játszott a Sperantánál Márton László edzősége alatt” – kanyarít vissza a mába beszélgetésünk végén Márton Géza.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 32. forduló:* Bournemouth – West Ham United 0-4, Crystal Palace – Everton 0-0, Arsenal – Southampton 3-3, Brentford – Aston Villa 1-1, Fulham – Leeds United 2-1, Liverpool – Nottingham Forest 3-2, Leicester – Wolverhampton 2-1, Newcastle United – Tottenham 6-1; *33. forduló:* Leeds United – Leicester 1-1, Wolverhampton – Crystal Palace 2-0, Aston Villa – Fulham 1-0. *Az élcsoport:* 1. Arsenal 75 pont/32 mérkőzés, 2. Manchester City 70/30, 3. Newcastle United 59/31.

* *Spanyol La Liga, 30. forduló:* Osasuna – Betis 3-2, Espanyol – Cádiz 0-0, FC Barcelona – Atlético Madrid 1-0, Elche – Valencia 0-2, Sevilla – Villarreal 2-1, Mallorca – Getafe 3-1, Real Madrid – Celta Vigo 2-0, Real Sociedad – Rayo Vallecano 2-1, Valladolid – Girona 1-0, Almería – Athletic Bilbao 1-2; *31. forduló:* Betis – Real Sociedad 0-0, Cádiz – Osasuna 0-1, Girona – Real Madrid 4-2. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 76 pont/30 mérkőzés, 2. Real Madrid 65/31, 3. Atlético Madrid 60/30.

* *Olasz Serie A, 31. forduló:* AC Milan – Lecce 2-0, Atalanta – AS Roma 3-1, Empoli – Inter 0-3, Hellas Verona – Bologna 2-1, Juventus – Napoli 0-1, Lazio – Torino 0-1, Sampdoria – Spezia 1-1, Monza – Fiorentina 3-2, Udinese – Cremonese 3-0, Salernitana – Sassuolo 3-0. *Az élcsoport:* 1. Napoli 78 pont, 2. Lazio 61, 3. AC Milan 56 (51-37), 4. AS Roma 56 (43-29).

* *Német Bundesliga, 29. forduló:* Mainz – Bayern München 3-1, Bayer Leverkusen – RB Lipcse 2-0, Mönchengladbach – Union Berlin 0-1, Hoffenheim – 1. FC Köln 1-3, Borussia Dortmund – Eintracht Frankfurt 4-0, Bochum – Wolfsburg 1-5, Augsburg – VfB Stuttgart 1-1, Freiburg – Schalke 04 4-0, Hertha BSC – Werder Bremen 2-4. *Az élcsoport:* 1. Borussia Dortmund 60 pont, 2. Bayern München 59, 3. Union Berlin 55.

* *Francia Ligue 1, 32. forduló:* Ajaccio – Brest 0-0, Auxerre – Lille 1-1, Lorient – Toulouse 0-1, Nantes – Troyes 2-2, Montpellier HSC – Stade Rennes 1-0, Nice – Clermont 1-2, Lyon – Olympique Marseille 1-2, Lens – AS Monaco 3-0, Angers – Paris St. Germain 1-2, Reims – Strasbourg 0-2. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 75 pont, 2. Olympique Marseille 67, 3. Lens 66.

Sallai Roland régóta várt erre a gólról

Sallai Roland számára hullámvastól volt a jelenlegi idény, de a Freiburg magyar válogatott labdarúgója úgy érzi, félig már kint van belőle.

„Nagyon örültem, mert régóta vártam erre a találatra, ráadásul a három ponttal versenyben maradtunk a Bajnokok Ligája-indulásért” – nyilatkozta a Werder Bremen legyőzéséről Sallai, aki idénybeli első bajnoki gólja mellett gólpasszal is segítette együttesét a 2-1-re megnyert meccsen – ennek köszönhetően a forduló csapatába is beválasztották.

A 25 éves támadó abban reménykedik, hogy a szezon hátralévő részében már nem lesz olyan sérülése, amely miatt meccset kell kihagynia, mert számára hullámvastól volt ez az idény.

Hozzátette, noha kevesebb játéklehetőséget kapott az elmúlt hónapokban, ő ugyanúgy a maximumot nyújtotta az edzéseken.

Sallai, aki vasárnap ötödik sárga lapja miatt nem állhatott csapata rendelkezésére a Schalke ellen 4-0-ra megnyert mérkőzésen, elmondta, most már ki lehet mondani,

hogy a négy közé kerülés, azaz a BL-indulás kiharcolása a cél a Freiburgnál. „Nagy dolog lenne a klub számára, ha sikerülne. Tudjuk, hogy a Lipcse papíron erősebb, de májusban kétszer is játszottunk vele, az sok mindent megmutat majd. Kis dolgokon múlnak majd azok a meccsek, ahogy a végső helyezések is” – utalt Sallai arra, hogy lipcseiekkel nemcsak a Bundesligában, hanem a Német Kupa elődöntőjében is találkoznak.

Esetleges klubváltásáról nem akart nyilatkozni, mert jelenleg csakis a szezon hátralévő részére koncentrálna, azt viszont megjegyezte, hogy a szerződése 2025-ig érvényes.

Nem sikerült Dárdai visszatérése

Nem volt sikeres Dárdai Pálnak a visszatérése a Hertha BSC kispadjára: a sereghajtó berlini csapat hazai pályán 4-2-re kikapott szombaton a Werder Brentenól a német labdarúgó-bajnokság 29. fordulójában.

A magyar válogatott korábbi szövetségi kapitánya számára továbbra is mumus a brémai alakulat, amellyel edzői pályafutása során kilenc alkalommal meccselt, és még mindig nyertelen: öt döntetlen és négy vereség a mérlege.

A Hertha következő ellenfele a címvédő Bayern München lesz, amely újabb kellemetlen pofonba szaladt bele, hiába vezetett ugyanis 1-0-ra a Mainz otthonában, 3-1-es vereséget szenvedett.

Kiállították Szoboszlait

Piros lapot kapott Szoboszlai Dominik a Leverkusen otthonában 2-0-ra elveszített Bundesliga-mérkőzés 85. percében. A Lipcse magyar válogatott játékosát 1-0-s állásnál, második sárga lappal állította ki a játékvezető. Az ötödik helyen álló Lipsét négy pontra megközelítette a tabellán a Leverkusen, amely február 19. óta veretlen a Bundesligában.

Sallói góllal segítette továbbjutáshoz csapatát

A Sporting Kansas City a magyar válogatott Sallói Daniél góljának is köszönhetően 3-0-ra legyőzte a Tulsa Athletic csapatát az észak-amerikai labdarúgó-kupa (Open Cup) harmadik fordulójában.

A négyeszeres győztes Sporting egyoldalú mérkőzésen kerekedett a félprofi National Premier Soccer League-ből (NPSL) érkezett ellenfele fölé.

A 26 éves válogatott támadó együttese első találatát szerezte a 32. percben, amikor egy labdaszerzés után 20 méterről, bal oldalról laposan kilőtte a jobb alsó sarkot.

A kansasiak sikerükkel bejutottak a legjobb 32 közé, ellenfelük egyelőre nem ismert.

Fotó: az SC Freiburg közösségi oldala

V. országos kisebbségtörténelem és hagyományai tantárgyverseny

Fontos a múltunk ismerete

Ahogy a mondás is tartja: nem tudjuk, hogy hova megyünk, ha nem vagyunk tisztában azzal, hogy honnan jöttünk. Ezért fontos a múltunk, hagyományaink ismerete, hiszen ebből áll össze egy nemzet identitása. A kultúránk és történelmünk ápolását célozza a kisebbségtörténelem és hagyományai tantárgy is, amelyet hatodik és hetedik osztályban tanítanak. Ebből a tantárgyból szervezték meg a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban a múlt hét végén az ötödik országos tantárgyversenyt, amelyen összesen 74 diák vett részt.

Nagy-Bodó Szilárd

Országos verseny lévén, a tanulók először a helyi és megyei szakaszokon kellett bizonyítsák a rátermettségüket. Minden olyan megyében, ahol van magyar nyelvű oktatás, megszervezik a fordulót, ahonnan a legjobbak továbbjutnak. A megyei fordulót tizennégy megyében szervezték meg, és csak egyikben nem értek el olyan eredményeket, ami elégséges lett volna az országosra, így végül tizenhárom megye 74 diákja vett részt az országos megméretésen a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban, nyilatkozta *Hajdú Zoltán*, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója.

A verseny megnyitóján csütörtökön volt, ezt követte péntek délelőtt az írásbeli, majd délután a kis jelenetek bemutatása.

Kis jelenetek bemutatása a versenyen

tőkön volt, ezt követte péntek délelőtt az írásbeli, majd délután a kis jelenetek bemutatása. Ez egy ritka országos tantárgyverseny, amely egyrészt két szakaszból áll, másrészt csapatverseny, vagyis két diák versenyez egy osztályból. A kis jeleneteknél a megadott történelmi időszakból ki kellett válasszanak egy tematikát, és a jelenetet négy perc alatt be kellett mutassák, magyarázta a Bolyai igazgatója. A jelenetek esetében sokat nyomott a latban, hogy milyen előadói képességei vannak az illető diákoknak, hiszen nem egyszerű kiállni a színpadra versenyzőtársak, szülők és tanárok elé, így inkább ezen, mintsem a konkrét történelmi tudáson volt a hangsúly a jeleneteknél. Ezután a központi bi-

V. országos kisebbségtörténelem és hagyományai tantárgyverseny, megnyitóján csütörtökön

zottság kijavította az írott dolgozatokat és értékelte a jeleneteket, a jegyek átlagából született meg a végső osztályzat. A díjkiosztóra vasárnap délelőtt 10 órától került sor az iskola dísztermében.

A hatodik osztályosok közül első helyen végzett Bényi-Peti M. Bernadett és Szikszai R. Emma-Regina, a marosvásárhelyi Bernády György Általános Iskola diákjai. Másodikok lettek Mészáros Sz. Dávid és Virág A. Dániel, a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnázium diákjai, harmadik helyezést érték el

télyt és az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyt –, illetve Szováta szépségeit is lehetőségük volt megtekinteni. Továbbá a szombat esti táncházban nyáradmenti táncokat tanulhattak a gyermekek.

Romániában, Erdélyben bármelyik iskola, amelyik jogot kap arra, hogy egy országos szintű tantárgyversenyt szervezzon, ezt sikerként könyvelni el, mondta Hajdú Zoltán, akinek történelmtanárként külön öröm, hogy a Bolyai-ban tartották meg az V. kisebbségtörténelem és hagyományai országos tantárgyversenyt. A szervezési elv szerint a megyék mind sorra kerülnek, így lehet bízni abban, hogy mikor megint Maros megye lesz a soros, újfent a Bolyai Farkas Elméleti Líceumot fogják választani a szervezők, hiszen magasra sikerült tenni a léceket, nyomatékostotta az igazgató. Jövőben Szatmárnémetiben fogják megszervezni az országos versenyt.

A javító tanárok – akiknek a zöme egyetemi oktató – azon az állásponton voltak, hogy ennyire jól felkészült diákokkal még nem találkoztak az elmúlt öt évben, a verseny fennállása óta. Az elért azonos pontszám miatt a bizottság többször is át kellett olvasnia a dolgozatokat, össze kellett vesse a jelenetekre adott jegyekkel, hogy megállapítsa, melyik a jobb, árulta el lapunknak Hajdú Zoltán.

A verseny után a központi bizottság elnöke, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófia Karának dékánhelyettese, dr. Rüszt-Fogarasi Enikő úgy értékelte, hogy ennyire színvonalasan még soha nem sikerült megszervezni a versenyt, mondta büszkén a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója. Hozzátette: ez nem sikerült volna a tanári csapat maximális szerepvállalása nélkül, a harminc szervező kolléga közül mindenki kimagaslóan látta el a feladatát, ez jelentette az esemény sikerének kulcsát.

Az V. országos kisebbségtörténelem és hagyományai tantárgyverseny résztvevői és a szervező tanárok

Fotók: Filmtekeres Klub

Helikon

Megjelent a kolozsvári Helikon második áprilisi, 2023/8-as lapszáma, amely kocsma és irodalom kapcsolatát tárja fel. A lapszámot Antal Balázs *az örök kocsmám* című verse nyitja, továbbá Horváth Benji *Kocsma, 2053 április* című vezércikke.

Verset közöl továbbá Gál Hunor, Kali Ágnes, Kemenes Henriette, Nagy Márta Júlia, Peer Krisztián, Sánta Miriám, Szöllőssy Balázs, prózát Fischer Botond, Szántai János, Tolvaj Zoltán, Vermesser Levente és Wirth Imre.

A Pavilon 420-ban Fancsali Kinga, Nagy Zalán és Sárkány Tímea versei, illetve Ádám Szilamér prózája olvasható.

A Kinematográfban Papp Attila Zsolt ír a *Tár* című filmről, a Theátrumban Stan Lilla-Alíz színikritikája olvasható a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház *A doktor* című Robert Icke-előadásáról. Kritikát Borsodi L. László közöl Muszka Sándor *Idegen állat* című kötetéről, fülszöveget Demeter Zsuzsa jegyez Kiss Ágnes *Finomhangolás. Koordination és kontroll a szovjet típusú cenzúra-rendszerekben. Romániai példák (1949–1989)* című munkájáról.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás rövid zeneesszéje olvasható, az Artefaktumban Márcuțiu-Rác Dóra ír László Hajnalka, Szabó András és Szentes Zágon TRIMAGNARIUM 2.0 című csoportos kiállításáról, amelynek anyagával a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

A humán osztályok diákjai hittanból is érettségizhetnek

A közoktatási törvény tervezetének szerdai vitáján a képviselőház tanügyi bizottsága elfogadta azt a módosító javaslatot, hogy a humán osztályok diákjai hittanból is érettségizhessenek.

Az indítvány szerint a hittant a szaknak megfelelő választható tantárgyak közé sorolják be a társadalomtudományi és filológia profilú osztályokban. Előbbi osztályok esetében a választható tantárgyak a következők lesznek: földrajz, logika, pszichológia, szociológia, gazdaságtan, filozófia és hittan.

A filológia profilú osztályok esetében a történelem, földrajz, logika, pszichológia, szociológia, gazdaságtan, filozófia és hittan kerül a választható tantárgyak közé.

Egy másik elfogadott módosító javaslat szerint a diákok beiratkozása a hittanórákra a szülő/törvényes képviselő írásbeli kérésére történik. A döntés módosításához szintén írásbeli kérelem szükséges. Ha a tanuló nem vesz részt a hittanórákon, a tanulmányi helyzetét a tantárgy figyelembevétele nélkül zárják le. Ugyanez vonatkozik azokra a tanulóakra is, akiknek objektív okokból nem biztosították a feltételeket a hittanórák látogatásához.

Az a tanuló, aki nem vesz részt a hittanórákon, a tanítási órák idején nem hagyhatja el az iskola területét. A hittant kizárólag szakképzett pedagógusok oktatják az iskolákban – írja elő egy másik elfogadott javaslat. (*Agerpres*)

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgával felvesz

- két földi kiszolgálót (Operator Handling) – COR-kód 315507.
A versenyvizsga időpontja: május 18., 10 óra.
A feliratkozás határideje: május 11., 15.30 óra;
 - egy gépészmérnököt – COR-kód 214401.
A versenyvizsga időpontja: május 18., 10 óra.
A feliratkozás határideje: május 10., 15.30 óra.
- Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

TÚZIFA eladó: bükk és gyertyán, házhoz szállítva. Tel. 0757-626-019. (19442)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Mindenféle építkezési anyaggal rendelkezünk. Tel. 0725-147-052, Csaba. (19339)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést stb. vállalkozók. Tel. 0771-393-848. (19391)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

FRISS NYUGDÍJAST alkalmazunk ÉJJELIŐRNEK. Az önéletrajzokat a Maros utca 17. szám alá vagy a jobs@multiplan.ro e-mail címre várjuk. (67241)

MAROSVÁSÁRHELYI HÚSFELDOLGOZÓ a töltőrészlegre **TERMÉKGYÁRTÓ NŐKET** alkalmaz. Jelentkezni személyesen önéletrajzzal a Szabadság utca 4. szám alatt. (67242-I)

Közlemény

*Közel 100 000 hívást
fogadtak a telefonos ügyfélszolgálat munkatársai
az első negyedévben*

Az idei első negyedévben az ANAF call centre 94 665 telefonhívást fogadott, munkatársai 4 113 chatkonzultációt folytattak le, hogy segítsenek az adófizetőknek adóügyekben. Ugyanebben az időszakban 6569 személy vett részt 24 webinariumon, amelyeket elsősorban az egységes adóbevallás kitöltésével és benyújtásával kapcsolatban szerveztek, és további 32 224, az egységes kapcsolattartási úrlapon és a saját virtuális téren (SPV) keresztül érkezett segítségkérést oldottak meg, többségüket 20 napon belül.

Ugyanakkor 14 anyagot tettek közzé és frissítettek az ANAF portálon, az Adófizetői segítségnyújtás – Aktuális útmutatók és egyéb tájékoztató anyagok menüpontban, az adófizetők jobb tájékoztatása és a helyes eljárás érdekében. Ezenkívül az SPV-szolgáltatás felhasználói 13 tájékoztató anyagot kaptak az új adójogszabályokról.

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal célja, hogy folyamatosan fejlessze az adózóknak szánt támogató eszközeit az önkéntes adómegfelelési folyamat során felmerülő igényeik és elvárásaik dinamikájának megfelelően.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

KEDVEZMÉNY!

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyáradszereda
Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

<http://www.doraoptics.ro/>

Szemüveg vásárlás esetén

AJÁNDÉK
dioptriás napszemüveg-
lencse!

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (19439-I)

KÉSZÍTEK kerítést, lerakok járólapot, szigetelek polisztrénnel, készítek tetőt és más, ház körüli munkát vállalkozók. Tel. 0759-552-041. (19486)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0725-147-052, Balázs. (19338)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19481-I)

SAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0725-147-095, István. (19338)

ELHALÁLOZÁS

Megrendülve, mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, szerették, tisztelték, hogy a drága, szerető édesanya, nagymama, anyós, rokon és ismerős,

SZABÓ ERZSÉBET
2023. április 25-én, életének 78. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése április 27-én, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református sírkertben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Búcsúzik tőle fia, Gábor, menyé, Emese, unokája, Bence. (19511-I)

MEGEMLÉKEZÉS

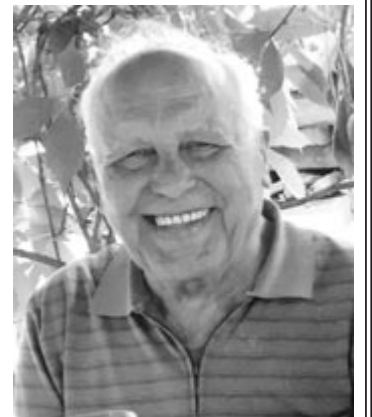
*Lelked, mint fehér galamb,
csendesén messzire szállt,
hiába keres könnyes szemünk,
már többé nem talál.
De tudjuk, hogy a csillagok közt
a legfényesebb te vagy,
utat mutatsz nekünk,
szívünkben örökre itt maradsz.*

Az élet múlik, de **BAKÓ ANTAL JÓZSEFRE** életünk végéig könnyes szemmel emlékezünk. (19451)

Szomorú szívvel emlékezünk drága szüleinkre és nagyszüleinkre, a székelyberei id. **BÍRÓ SÁNDORRA** halálának 60. évfordulóján és nejeire, **BODONI PIROSKÁRA** halálának 12. évfordulóján.

Emléküket őrzi egy életen át fiuk, **Bíró Károly** és családja, Ana, Csilla Erika, valamint az egész **Bíró nemzedék**. (19500)

*Ez a nap az emlékezés napja,
érted imádkozunk halkan.
Köszönjük neked, Uram,
hogy Ő a miénk volt,
és az is marad.*

Összetört szívvel emlékezünk április 27-én a drága férjre, édesapára, nagytatára, dédtatára,

TÖLGYESI JENŐRE eltávozásának első évfordulóján.

Emlékét őrzi felesége, Ibolya, gyermekei: Eveline és Ervin családjukkal együtt, unokái és dédunokái.

*„Jöttél, s elmentél halkan,
Mint e földnek futó vendége.
Honnan? Hová? Mi azt tudjuk csak,
Isten kezéből Isten kezébe.” (Túrmezei Erzsébet)*

Bocsáss meg, Uram, nem sikerült minden. Bocsáss meg nekem, s nyújtsd felém kezed! (19506-I)

A TÖRTÉNETEK ÖSSZEKÖTNEK

beszélgetés Durica Katarina
írónővel

Időpont:
2023. április 27.,
CSÜTÖRTÖK
18.30 órától

Helyszín:
Kultúrpalota Kisterme

ANYASÁG. ÉS TE MENNYIT ADTÁL ÉRTE?

Beszélgetés és laza koktélozás
Durica Katarina írónővel és dr. Kádár
Annamária pszichológussal

2023 április 28., PÉNTEK, 20:00
Helyszín: Kobak Könyvesbolt

Szervezők: KULT Feszt, Kobak
Könyvesbolt és Kulcslyuk
Könyvesbolt

A TÁNC VILÁGNAPJA ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DANSULUI

29.04.2023 | 15:00
SZÍNHÁZ TÉR, MAROSVÁSÁRHELY
PIAȚA TEATRULUI, TÂRGU MUREȘ

Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0

radio.kptv.ro

Kányádi Orsolyával

MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN 21 ÓRÁTÓL

MCA Health Care
ORVOSI LABORÁTORIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel áprilisra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.